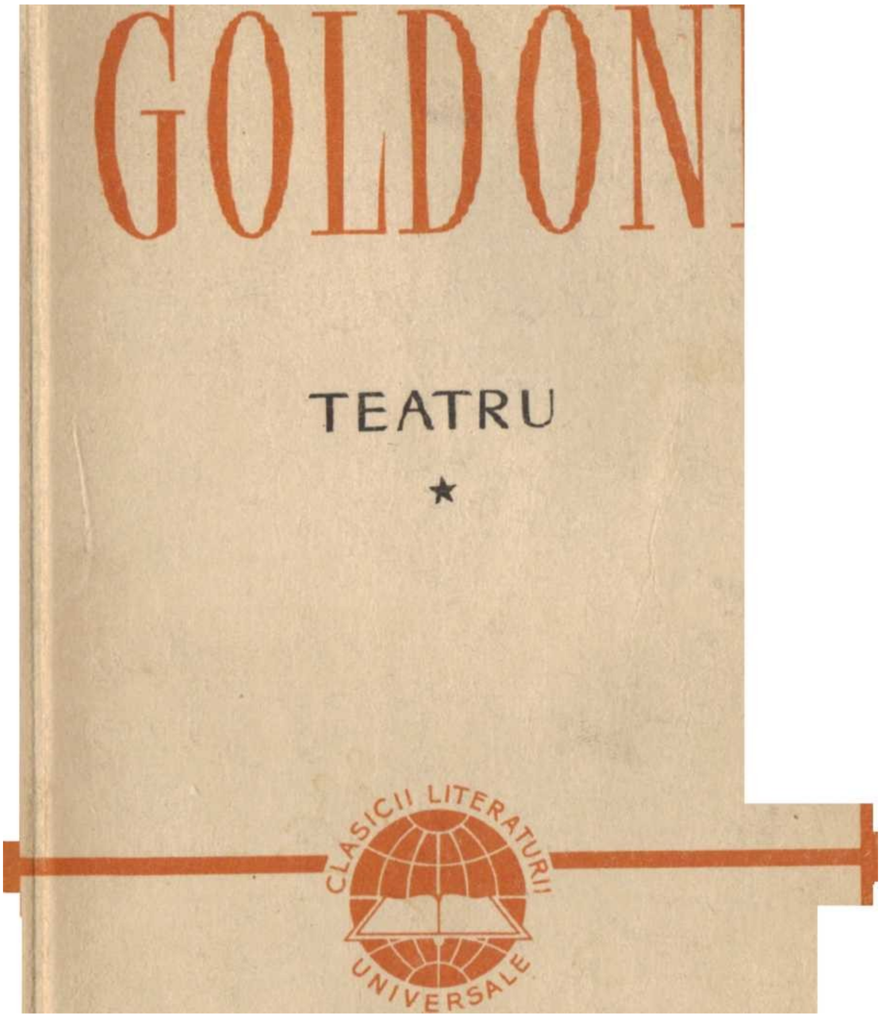

EDITURA DE STAT PENTRU LITERATURĂ ŞI ARTĂ

CARLO GOLDONI

CLASICII LITERATURII UNIVERSALE

CARLO

1087

TEATRU

Cu o prefa}ă de ALEXANDRU BALACI

DIT U R A DE STAT PENTRU LITERATURA SI ARTA

FAMILIA ANTICARULUI

sau

SOACRA ŞI NORA

COMEDIE IN **TREI ACTE**

Reprezentată pentru prima oară la Veneţia, cu prilejul carnaoatutui d'n 1750

în romînejte de POLIXENIA KARAMBI

P E R S O N A J E L E

Cotitele ANSELMO TERRAZZANI, anticar
Contesa ISABELLA, soţia lut
Contele GIACINTO, fiul lor
DORALICB, soţia contelui Giaciato, fiica lui Pantalone
PANTALONE de* EISOGNOSI. bogat negustor venețian
Cavalerul del BOSCO
Doctorul ANSELMI, om în vîrstă, confidentul contesei Isabella COLOMBINA, camerista contesei Isabella BRIGHELLA, servitorul contelui Anselmo ARLECCHINO, prietenul şi consăteanul lui Brighella PANCRAZIO, cunoscător de antichităţi Servitori ai contelui Anselmo

Acţiunea se petrece la Palermo

ACTUL I

SCENA i

în camera contelui Anselmo — măsuțe, statui, trusturi şi antichități de tot felul. CONTEI.E AH5E3.uo examinează nişte medalii; șade pe un fotoliu, în fața unei măsuţe pe care se aflâ o casetă

ANSELMO: Splendidă medalie! Chilipir sadea, un Pescennius autentic pentru... patru ţechini!!

BRIGHELLA *(ţintnd nişte foi în mină, -prevenitor):* înălţimea-voastră!

ANSELMO: Priveşte, Brighella! Ia spune-mi, văzut-ai vreodată o medalie mai frumoasă ca aceasta?

BRIGHELLA: E nemaipomenit! Nu mă pricep de loc la medalii, dar trebuie să fie frumoasă!

ANSELMO: Medaliile cu efigia lui Pescennius sînt extrem de rare, şi aceasta ai jura că-i nou-nouţă!

BRIGHELLA: V-am adus două chitanţe...

ANSELMO: Da, da, de bună seamă c-am făcut o achiziţie straşnică!

BRIGHELLA: Să-i gonesc?

ANSELMO: Ai să-mi spui ceva?

BRIGHELLA: Negustorul de vin şi cel de făină au venit cu chitanţele astea.

ANSELMO *(continuînd a privi medalia):* Ce cap minunat! Ce cap minunat!

BRIGHELLA: Sînt afară şi voiau să intre, dar eu le-am spus că vă odihniţi.

ANSELAiO: Şi ic&rte "fcime &L p>icce<lat; vegbează sa tni mă mai. sîcîie nimeni. Şi cit **Tor?**

rBMCHEUA.: Unul şaizeci de jecliai, celălalt o sută treizeci.

-A.NSELR10 *(lnînd o pi-mgâ le fe scita-):* Ia punga asta,
plăteşte-le şi dl-i dracului!

3R1GH:EELA : "Voi face întocmai!

(lese.) **ANSEQVIO:** în sfîrşit, acum pot nidâjdui că voi avea
toată colecţia împăraţilor romaai; încet-încet,
faima muzeului meu se va răspândi în întreaga
Europă!

BRIGHE1AA *(se întoarce a,talie foi):* înălţimea-voastră!

ANSELMO: Ce mai viei? Dacă. \ine cumva armeanul cu cameele, dă-i drumul să intre imediat.

BRIGHElvLA: Foarte bine; dar deocamdată au picat alţi trei creditori: negustorul de postavuri, pîn-zarnl şi proprietarul, care cere chiria!

ANSELMO: Plăteşte-le şi ăstora şi ducă-se dracului!

BRIGHELLA: De-acu-nainte u-o să vă mai bată creditorii la cap.

ANSELMO: Cred şi eu; o dată scăpat de datorii, am să ajung iarăşi stăpîn pe avutul meu.

BRIGHELIA: Şi dacă înălţimea-voastră aţi binevoi să aveţi încredere în mine, aş cuteza să spun c-aţi făcut foarte bine însurîndu-1 pe ilustrul vostru fiu, contele, cu fata lui jupîn Pantalone.

ANSELMO: O zestre de douăzeci de mii de scuzi, bani gheaţă, nu-i un fleac! M-a scăpat din mare încurcătură, căci toate veniturile mele erau ipotecate !

BRIGHEI/LA: Numai cu fuga de-acasă nu prea reuşeam noi să ne scăpăm de datorii: colea patru ducaţi, dincolo trei; într-o parte zece lire, într-afta opt; eraţi dator vîndut la toţi negustorii!

ANSELMO: Ei bine, acuma doresc să-şi primească toată lumea banii, toată! Dacă punga aceea nu ajunge, o mai am pe asta şi apoi... adio! *(Arată o cită pungă in casetă.)*

JRIGHELLA: Aşa degrabă s-au topit cei douăzeci de mii de scuzi?

ANSELMO : Faţă de tine, sluga mea credincioasă, n-am nici **o** taină: am dosit două mii de scuzi pentru muzeul meu! Vreau să cumpăr cu ei cît mai multe statui şi medalii.

BHIGHELLA: Nu vă supăraţi, dar să prăpădiţi atîta bănet pe asemenea lucruri...

ANSELMO: Prăpădesc banii? Prăpădesc banii? Nepri-ceputule! Ascultă, dacă vrei să te bucuri de mila mea, să nu cîrteşti niciodată

împotriva splendorilor antichităţii! Altminteri te alung din casa mea!

BRIGHELLA: De, ce să zic, spuneam şi eu ce-am auzit că spun şi ceilalţi din casă; e lucru lesne de înţeles că nu se pricepe oricine la medalii; numai un cavaler nobil şi plin de simţiri alese poate gusta o asemenea desfătare, şi-apoi socot că banii care aduc faimă şi onoare casei şi cetăţii sînt iscusit chivernisiţi... *(Aparte.)* Apoi, dacă-ţi place linguşeala, nu te teme, eu ţi-s naşu! *(Iese.)*

SCENA 2

CONTEW ANSEI.MO, singur

ANSELMO: Bravo! Brighella e o slugă de ispravă! Iată un frumos inel etrusc. în antichitate toscanii purtau asemenea inele cînd se cununau. Cît n-aş da să am o lumină eternă, una dintr-acelea pe care le puneau păgînii în mormintele lor! Dar, cu aur mult, sînt sigur c-am s-o capăt.

SCENA 3

COXrESi. J3A.r3CL.JA ţi CCS1EL.E .VNSIIÎMO

ISABECLA *(inivlni-, aparte):* Nn se mai termină odată ca me dalii le astea!

ANSSI/JÎO: 0, scumpă contesă, nici nti-ţi închipui ce achiziţie grozavă am făcut: un Pescemiius, un Pescennius autentic!

ISABELLA: Nici irc-i de mirare: un om atît de inteligent ca tine nu putea face decît achiziţii bune.

ANSELMO : Nu cumva ai viea să spui că nu-i adevărat?!

ISABELLA: Nimic mai adevărat. Oare nu tot dumneata ai achiziţionat şi o foarte nobilă noră?

ANSELMO: Ce?! Găseşti că cei douăzeci de mii de scuzi ne-au dăunat?

ISABELLA : Pentru josnicul preţ de douăzeci de mii de scuzi ai sacrificat onoarea nobleţei.

ANSELMO: Mofturi! Banii n-au miros. Ne-am născut nobili şi nobili rămînem; şi o femeie care-a intrat în casa noastră pentru a ne salva de la ruină nu ne schimbă sîngele din vine.

ISABELLA: Nici nu vreau s-aud de-o noră negustorească!

ANSELMO: Şi acuma nu mă mai bate la cap. Vezi-ţi de treabă, eu trebuie să-mi orînduiesc medaliile.

ISABELLA: Dar bijuteria mea cînd mi-o răscumperi?

ANSELMO: Imediat. Şi-acuma dacă vrei!

ISABELLA: Cămătarul a adus-o cu el, aşteaptă în salon.

ANSELMO: Cît cere?

ISABELLA: O sută de ţechini cu camătă cu tot. **ANSELMO:** Iată cei o sută de ţechini. Da. Sînt din zestrea negustoresei.

ISABELLA: Nu-mi vorbi de ea.

ANSELMO: Dacă te temi că-ţi murdăresc nobilele mîini, nu te-atinge de ei. **ISABELLA:** Dă-mi-i, dă-mi-i! *(Îi ia.)* **ANSELMO:** De-ar fi vrut cerul să mai fi avut un fiu! **ISABELLA:** Ce-ai fi făcut?

ANSELMO: Un nou atentat la pnritatea sîngelui cu alţi douăzeci de mii de scuzi.

rSAMLLA: Suflet josnic! Te laşi corupt de bani? Mi-e şi ruşine că-Ji sînt soţie!

ANSELMO: Cît de bine-ar fi fost dacă, în loc de-atîta nobleţe, mi-ai fi adus în casă ceva mai mulţi bani. **ISABELLA:** J^asă

fleacurile! Am nevoie de-o rochie.
ANSELMO: Foarte bine. Fă-ţi-o! **ISABELLA:** Şi în casă ne lipsesc o sumedenie de lucruri. **ANSELMO**: Poftim. Banii ăştia, împreună cu cei o sută de ţechini, fac patru sute de ţechini. Ia-ţi tot ce-ţi trebuie, şi ţie, şi nurorii, şi pentru casă. Eu nu mă bag, nu mă amestec, să mă scuteşti. Şi nu uita că şi banii aceştia sînt tot din zestrea negustoresei.
ISABELLA: Ţii cu tot dinadinsul să-mi ies din fire! **ANSELMO:** Fără ea am fi strîns cureaua. **ISABELLA:** Mulţumită medaliilor tale. **ANSELMO**: Mulţumită fumurilor tale.
ISABELLA: Eu sînt cineva!
ANSELMO *(arătând banii):* Dar fără ăştia nu eşti nimic! **ISABELLA:** Bagă bine de seamă, să nu care cumva să vină Doralice prin camerele mele!
ANSELMO: Cine? Nora ta?
ISABELLA : Nora mea! Nora mea; asta numai pentru că şi-a vîrît diavolul coada! *(Iese.)*

SCENA 4

CONTELE ANSELMO, singur

ANSELMO: E scrîntită, săraca! Şi mi se pare că între noră şi soacră o să fie obişnuita poveste. Dar nici nu vreau să mă gîndesc. N-au decît să-şi spargă capetele; eu am comorile mele, nici nu-mi pasă... Iată acest minunat Pescennius! Nu mă mai satur admirîndu-1! Şi ceaşca asta de matostat orienia.! a**.i« Ti«iin** carin? Aş putea sâ bag nuna în foc ci e chiar cupa în ca_re Cleopatia a îiiixuiat peila la faimosial festin al lui Marc Antoniu! O comoară, au altceva, o comoară!!...

SCENA 5

DOXAI.TCE şi CONTEX.E iNSILMO

DORALIXE *(mbîndj:* Slugă preaplecată, tată-socrule! **ANSELMO:** Robul tău, iubită nora! Ia spinie-rni, te pricepi cumva la antichităţi?

DORALICE: Da, domnule, mă pricep.

ANSELMO: Ei bravo, îmi place; şi cum se face că te pricepi atît de bine? **DORALICE:** Mă pricep pentru că toate giuvaerurile, toate rochiile pe care le port sînt antichităţi! **ANSELMO:** Eşti plină de spirit, dar nu ţi-ar fi stricat de loc dacă tatăl dumitale te-ar fi îmbrăcat mai la modă înainte de a te mărita!

DORALICE : Dacă nu-i cereaţi douăzeci de mii de scuzi bani gheaţă şi dacă nu aţi fi făgăduit că-mi veţi face tot ce-mi trebuie, m-ar fi îmbrăcat. **ANSELMO:** Bine, fie, numai lasă-mă în pace! N-am timp de prăpădit cu fleacuri de-astea. **DORALICE**: Bine vă mai stă... nici măcar o rochie de mireasă nu mi-aţi făcut! **ANSELMO:** Eşti, pare-se, îmbrăcată destul de convenabil.

DORALICE: Rochia asta o am de cînd eram copil.

ANSELMO: Ei şi? Ce, crezi că măritată nu-ţi mai stă bine? Dimpotrivă, te prinde de minune, şi la nevoie poate fi lărgită.

DORALICE : Nu ştiu însă dacă e de demnitatea dumneavoastră să umblu ca o servitoare.

ANSELMO *(aparte):* Nici pentru o sută de scuzi n-aş • da medalia asta...

DOR ALICE: La urma urmelor, eu am adus în casă

douăzeci de mii de scuzi. **ANSELMO** *(aparte):* Numai şapte, şapte medalii îmi
mai lipsesc pentru a întregi colecţia... nou **ALICE**: Că aţi vrut să faceţi nunta în familie n-am
zis nimic...

ANSELMO *(aparte):* Pun eu mîna şi pe acestea... **DORALICE**: Şi nici că n-aţi poftit pe nimeni dintre-ai
mei; nu-i nimic, am zis. **ANSELMO** *(aparte):* Mi-ar mai trebui două mii de
scuzi. îi găsesc eu. **DORALICE** : Dar ca să stau zăvorită în casă, pentru că
n-am **o** rochie de stradă, asta e prea de tot. **ANSELMO** *(aparte):* A început să mă plictisească.
(Doralicei,) Uite ce e, i-am spus soacrei dumitale
să-ţi dea tot ce-ţi trebuie. Du-te şi spune-i ei
ce te doare.

DORALICE: Nici nu mă gîndesc să-i spun; soacră-mea nu mă vede cu ochi buni. Aşa că vă rog să-mi daţi dumneavoastră bani ca să-mi cumpăr o rochie.

ANSELMO : Bani? Nu am leţcaie!

DORALICE *(tot flegmatic):* Cum aşa? Dar cu zestrea mea ce-aţi făcut? Unde s-au topit banii?

ANSELMO: Nu dumitale trebuie să-ţi dau socoteală de asta. .;

DORALICE: Foarte bine, i-o veţi da soţului meu, zestrea a fost pentru el, nu ca s-o păpaţi dumneavoastră !

ANSELMO: Şi asta mi-o spui aşa, cu linişte?

DORALICE: Parcă-i nevoie să-ţi fiarbă sîngele ca să spui adevărul?

ANSELMO: Fă-mi plăcerea şi pleacă; dacă dumitale nu-ţi fierbe, simt că mie o să-mi clocotească în curînd!

DORALICE: Nu ştiu ce să mai cred de soţul meu!
Curn se poate lăsa jecmănit în halul ăsta, om
însurat?!! .

ANSELMO: Pleacă, te rog!

SCENA 4

cosiicii: GUtBlo şi cei le xo.a i iaa.in.te

GiACiifîo *(\|-}\|trind):* Nevasta, nea axe perfectă, dreptate ! O soţie nu trebuie tra.1a.ti în felul acesta.

ANSEXRfO *(ajarte);* 0, sărmanele mele medalii!

GJACTN"TO: Adică nn merită nici măcar o rochie?

AWSEXMO: Dt-te la maică-ta, i-a.ua dat patru sute de ţechini.

GIACINTO: Oricum, dumneata, eşti capul familiei.

ANSElîiO: Ei, nu mă pot îngriji de toate.

GIACINTO: Blestemate antichităţile alea!

DORALICE: Spune că nu mai are nimic din cei douăzeci de mii de scuzi!

GIACINTO: Nu mai are nimic? Cum de s-au irosit atîţia bani?!

DORALICE: Ştiu că pentru mine n-au cheltuit un sfanţ ! **GIACINTO**: Eu. n-am primit nici o leţcaie! **DORALICE**: Cum vine asta, tată-socrule? **GIACINTO:** Eu am nevastă, dragă tată, nu pot trăi de azi pe mîine!

ANSELMO: p,ăsaţi-mă în pace! Am atîtea pe cap, încît nici nu mai ştiu pe ce lume trăiesc! Nu mai pot! *(Pune medaliile în casetă şi pleacă cu caseta.)*

SCENA 7

CONTELE GIACINTO şi DORALICE

DORALICE: Ei, ce mai zici? Frumos răspuns, nu-i aşa?

GIACINTO: Ce să mai zic! Medaliile astea i-au luat minţile.

DORALICE : Dacă lui i-au luat minţile, asta nu înseamnă că trebuie să ţi le ia şi ţie! **GIACINTO**.

Ce mă sfătuieşti să
fac?

DORALICE: SI spui tot ce ai pe inimă.

GIACINTO: E cu neputinţă. E tatăl meu şi îi datorez resp **ect.**

DORALICE : Ai auzit? Mama ta are patru sute de ţechini.

Convinge-o să cheltuiască şi pentru mine ceva. **GLACINTO:** Nici asta nu-i uşor.

DORALICE: Dacă nu vrea s-o facă de voie, fă-o să înţeleagă de nevoie!

GrAciNTO: E mama mea.

DORALICE: Şi eu sînt nevasta ta.

GIACINTO: Ce bine ar fi dacă aţi trăi în armonie!

DORALICE: E greu.

GLACINTO: Dar pentru ce?

DORALICE : Pentru că mania e prea mîndră !

GrAciNTO: Modestia ta ar îmbuna-o. Ascultă, scumpă Doralice, două femei care se ceartă sînt ca două uşi deschise prin care răbufneşte furtuna; e de-ajuns să se-nchidă una singură şi năprasna se potoleşte.

DORALICE : Supărarea mea nu e un vînt!

GIACINTO: Ai dreptate, e numai un zefir, dar unul atît de uşurel şi de pişcător, încît adierea lui te pătrunde pînă-n măduva oaselor!

DORALICE: Ar vrea să vîre groaza-n noi cu năbădăile ei!

GIACINTO: Da, dar nici tu nu te pierzi cu firea, ai un calm...

DORALICE: Veşnic îmi scoate ochii cu nobleţea ei.

GIACINTO: Şi tu cu zestrea ta.

DORALICE: Zestrea mea nu-i basm!

GIACINTO: Dar nici nobleţea ei nu-i născocită.

DORALICE: Aşa! Care va să zică în loc să ţii cu mine, tot ei îi dai dreptate!

GIACINTO: îţi dau dreptate atunci cînd ai.

DORALICE: Poate că nici atunci cînd cer o îmbrăcăminte cuviincioasă n-am dreptate, nu?

GIACINTO : Departe de mine gîndul acesta; aş vrea numai s-o respecţi mai mult pe mama.

DOBALICB: EL *lins,* ca să ti-o mai snplr şi pentru a **o** respecta mai. anule, ansauă întorc înapoi la tata!
GI-A.C1N"T0: Eata c-a început să adie şi zefirul cel pişcă-
tor! Cu aeiul cel mai nevinovat eşti gata să faci
cea mai urî ta fajtâ din lume... r **OR**
ALICE : Oare aş face un iăo. atît de mare dacă m-aş
întoarce la tata? **GIACINTO**: Cu-atît mai maie ai fi daci ţi-ai părăsi
bărbatul.
DORALICE: Cine te opreşte să ni însoţeşti?
GIACINTO : Plecîiid din casa părintească, eu aş face cu
mult mai râu! **DORALICE:** Să stăm atunci pe loc şi s-o ducem tot
aşa, înainte.
GIACINTO: N-am spus asta, dar tu de-abia ai venit aici.
DORALICE: Ziua bună se cunoaşte de dimineaţă! **GIACINTO:** Mama are să te iubească. **DORALICE:** Nu cred.
GIACINTO: Dacă ţi-ai da puţină osteneală, aşa o să fie. **DORALICE:** Cu o fiară ca ea nu-i chip! **GIACINTO:** Mama mea, o fiară?
DORALICE: Da, fiară ; e o fiară !
GIACINTO: Şi-mi spui lucrul acesta cu atîta calm? **DORALICE**: Nu văd pentru ce-aş clocoti ? ! **GIACINTO:** Doralice dragă, fii mai înţeleaptă! **DORALICE**: Sînt prea înţeleaptă, cu mult prea înţeleaptă !
GIACINTO: Hai, dacă ţii la mine, fii mai îngăduitoare! **DORALICE:** Dă-ţi osteneala să am tot ce-mi trebuie
şi voi fi cît se poate de îngăduitoare. **GIACINTO:** Meritul virtuţii constă în suferinţă. **DORALICE:** Bine, o Să sufăr; dar vreau o rochie! **GIACINTO:** O vei avea, o vei avea! **DORALICE**: O vreau, chiar dacă mi-aş frînge gîtul
pentru **asta!** Sînt încăpăţînată, **o** vreau! **GIACINTO:** Iţi promit c-o **vei avea,**

DOILAL-ICE : Acum. o vreau! Acum.
CIACINTO: Plec numaidecît la negustor! *(Aparte.)*
Trebuie s-o calmez într-un fel.
DOUALICE: Aş vrea să ştiu ce rochie vrei să-mi faci. **GrAciNTO:** O rochie bună, în orice caz! **DORAUCE:** Sper că va fi cu aur şi cu argint, nu? **GrACTNTO:** Din mătase simplă n-ar merge? **DORALICE** : Cred că douăzeci de mii de scuzi îmi dau
dreptul să port şi eu o rochie stropită cu un pic
de aur...
GIACINTO: Bine, draga mea, va fi cu aur!
DORAWCE: Fii drăguţ, te rog, şi trimite-mi camerista,
îrni trebuie o scufie. **GIACINTO**: Doralice dragă, n-ar strica dacă ai fi mai
drăguţă şi cu Colombina. Slujeşte de multă vreme
la noi în casă; mama ţine la ea şi ar putea pune o
vorbă bună.
DORALICE: Asta-i nemaipomenit! Acum trebuie să mă ploconesc şi-n faţa servitoarei! Trimite-mi-o repede, am nevoie de ea.
GIACINTO: Imediat! *(Aparte.)* Bine-mi mai merge! Mama trînteşte şi bufneşte, nevastă-mea-i nănă-dăioasă şi-nţepată, iar eu stau la răscruce de vînturi. Numai, Doamne, fereşte, de nu mi s-ar prăbuşi casa în cap! *(Pleacă.)*

SCENA 8

DORAI.ICE, apoi COLOMBINA

DORALICE : A, cînd e vorba de asta, n-o să mă las eu dusă de nas! Nu! Şi am să le spun deschis tot ce nu-mi va plăcea! Bărbatul meu se minunează că sînt calmă. Cred însă că e mai bine să fiu aşa. Cine

se lasă pradă mîniei, fără nici o socoteală, îşi strică şi sănătatea şi se face şi de rîsul duşmanilor.

COirfOMMîSA : Doaa-iiîşcxtat conte rni-a spus că. mă cheamă stipîns, da.i t:-o văd. □ ii plecat oare?

DOR ALICE: S-tăp îna care te-a clemat sînt chiar eu!

COLOIoina : O! Iertaţi, dai stâpîna mea e lurnină-ţia-sa doamna contesă!

DORALICE: Na stat si eu stăpîna în casa aceasta?

COLOMBINA: Eu slujesc doamnei contese.

DORALICE: Pîna uiiine ai să-mi faci o scufie.

COLONjina : Mi-e cu jieputinpă, credeţi-mi.

DORALICE: Şi pentru **ce?**

COEOaniNA : Pentru eâ am de lucru pentru stăpîna.

DORALICE: Stăpînă îţi sînt şi eu, şi vreau să fiu slujită! **Altminteri** zbori de-aici!

COLOMBINA : Slujesc în casa asta de zece ani,

DORALICE: Şi ce vrei să spui cu asta?

COLOMBINA : Vreau **să** spun că s-ar putea să nu izbutiţi a mă da afară.

DORALICE: Ţărancă necioplită!

COLOMBINA : **F£u** ţărancă? ! Nu **mă** cunoaşteţi, doamnă !

DORALICE: Daa? Şi cine-mi sînteţi, mă rog? Spuneţi - mi, rogu-vă, fiindcă n-aş vrea să mai greşesc.

COLOMBINA: Tatăl meu vindea nasturi şi spelci pe stradă... aşa că stîntem negustori cu toţii!

DORALICE: Sîntem negustori cu toţii? Ai vrea să spui că între un tarabagiu şi un onorabil negustor din centru nu e nici o deosebire?

COLOMBINA: O fi, dar asta-i numai o chestie de parale.

DORALICE: Ştii, Colombina, că eşti obraznică? **COLOMBINA:** Eu, doamnă, obraznică? Eu care de zece ani slujesc aici şi care-s mai stăpînă decît stăpîna?

DORALICE: Da, chiar tu; şi, dacă nu-ţi bagi minţile-n cap, ai să ai de-a face cu mine.

COLOMBINA: Şi ce-o să-mi faceţi? **DORALICE**: O să te plesnesc, asta o să-ţi fac! *(O pâlmuieşte şi pleacă.)*

SCENA 9

COI.OMBINA, singură

COXOMBINA.: Să dea ea în mine? Nici n-a apucat să-şi termine vorba şi gata, mi-a şi dat o palmă! Nu m-aşteptam la asta... Dar lasă, că mă răzbun eu, jur în faţa lui Dumnezeu! Am să-i spun stăpînei şi-o să mă răzbune ea. Sînt de zece ani în casa asta, fără mine e legată de mîini şi de picioare, trebuie să mă răzbune! Blestemata! Auzi, o palmă ! Dacă mi-ar fi dat-o stăpîna, mai mergea, e nobilă; dar să dea în mine o negustoreasă, asta n-o pot răbda! *(Pleacă.)* .

SCENA io

Camera contesei Isabella CONTESA ISABELLA, apoi CONTELE GIACINTO

ISABELLA: Doamna noru-mea e ca o baltă stătută care se umflă pe nesimţite şi, dacă nu voi lua măsuri din vreme, ne va îneca pe toţi. Am băgat de seamă că intră în vorbă cu toată lumea care vine în casă şi se pare că-şi cîştigă încrederea oamenilor. Nu c-ar fi frumoasă, dar tinereţea, noutatea şi bogăţia pot atrage lumea de

partea ei. Nu vreau să fiu năpăstuită în propria mea casă. încă n-am ajuns la vîrsta resemnării, nu depun armele!

GIACINTO: Respectele mele, mamă!

ISABELLA: Bună ziua!

GIACINTO: Ce ai? îmi pari tulburată.

ISABELLA: Sărmanul meu copil, eşti un sacrificat.

GIACINTO: Eu, sacrificat? Pentru ce?

ISABELLA: Chiar tatăl tău, propriul tău părinte te-a asasinat.

SiiaN'JO: Tatii zmeu ! Ce mi-a. făcut tata?

ns^MM-A.: *Ti-a <)at o itvistL nedemnă de tine.

eiiaerco: In pmVinţa soţiei mele sînt cît se poate de mulţumit; o iubesc clin toata inima şi nu ştiu cum sâ mulţumesc cerului că mi-a dăruit-o !

ISAXEILA.: Dar cu noblepea ti cum rănrîne? **GIACINIO:** Tară zestrea Doralicei nobleţea noastră era în maie pericol... **ISABELLA.** : Totuşi, s-ar fi putut găsi o fată care să aibă şi aveie şi nobleţe. **GIACINTO**: Era grea, la un pas de prăpastie cum ne aflam.

ISABELLA: Te rog să nu mai vii la mine cu asemenea idei!

GIACINTO: Am venit, doamnă, pentru o chestiune foarte importantă.

ISABELLA: Anume?

GIACINTO: Îmi place să cred că o nevastă cu o zestre de douăzeci de mii de scuzi merită să aibă o rochie ca lumea.

ISABELLA: Pentru mutra ei, e chiar prea bine îmbrăcată .

GIACINTO: Aşa cum e îmbrăcată acuma nu ne putem duce la nici o sindrofie.

ISABELLA: Atît ar mai lipsi, să te duci cu ea la sindrofii! Nu-ţi dai seama că un afront la adresa ei se răsfrînge şi asupra noastră? Frumos îţi mai cinsteşti familia!

GIACINTO: Dar atunci va trebui să stea veşnic închisă în casă?

ISABELLA: Da, domnule, da, veşnic închisă în casă.

Retrasă, fără să fie văzută de nimeni. **GIACINTO**: Dar toată lumea ştie că Doralice e soţia mea; avem prieteni, vom primi vizite; cîteva doamne şi-au şi anunţat sosirea...

ISABELLA: Nu uita că nimeni nu poate călca în casa aceasta fără permisiunea mea, sînt stăpîna! Şi acela care va încerca să facă altfel va găsi uşa zăvorită.

GIACINTO: Bine, o să-ţi facem pe voie, dar trebuie să ne gîndira puţin şi la ea, sărăcuţa, s-o mulţumim şi pe ea cu ceva. Trebuie să-i facem o rochie,

ISABELLA: în ceea ce mă priveşte, eu nu ţin de loc s-o mulţumesc; dar, iată, de dragul tău am să nia înduplec şi-o să-i facem o rochie. Din ce vrei să fie? Din stambă sau din atică?

GIACINTO: La. dracu! Nici una, nici cealaltă nu sînt prea potrivite pentru o doamnă.

ISABELLA: Doar nu s-a născut doamnă!

GIACINTO: E soţia mea.

ISABELLA: Fie şi aşa; din ce-ai vrea să i-o faci? **GIACINTO** : Dintr-o stofă la modă, cu aur sau cu argint.

ISABELLA: Ţi-ai pierdut capul? Ori îţi închipui că ne dau banii afară din casă?! **GIACINTO**.- Dar eu cred că pot pretinde această rochie.

ISABELLA: Ce înseamnă asta că poţi pretinde? Nu te-am auzit rostind niciodată acest cuvînt în faţa mamei tale. Iată rezultatul frumoaselor lecţii pe care ţi le dă nevastă-ta!

GIACINTO: Dar atunci ce-i este îngăduit să facă, biata de ea, în această casă?

ISABELLA: Să mănînce, să bea, să muncească şi, cînd va avea copii, să şi-i crească!

GIACINTO: Aşa nu merge.

ISABELLA: Sau aşa, sau mai rău.

GIACINTO : Fii mai milostivă, dragă mamă !

ISABELLA: Şi tu, fiul meu, ceva mai înţelept!.

GIACINTO: Te rog, fă-i rochia, fă-i-o de dragul meu!

ISABELLA: Iată şase ţechini, fă-i-o tu!

GIACINTO: Şase ţechini? îmbracă sluga dumitale cu ei! *(Iese.)*

SCXNA. îi

corr&sA BLiîh **I, a**[»ci DOCTORTI,

ISABELLA: E ie nerecnnosctLi! Şi asta aramai din pricina neobrăzatei de I>oralice!

DOCTOS-UL *culise):* îngăduiţi să intra, doamnă? **ISABELLA:** Intiă, doctore, intră! **DOCTORUL:** Omagiile noastre, doamnă contesă! **ISABELLA:** Eşti cam. sciimp la vedere de la. o vreme încoace, doctore! **EOCTORUL**: Am fost cam ocupat în ultimele zile. **ISABELLA:** Eh! Şi vechile prietenii se mai răcesc cîteodată.

DOCTOR-UE : Iertaţi-mă, dar rm simt nedreptăţit, doamnă; din clipa în care m-aţi cinstit cu binevoitoarea dumneavoastră atenţie, n-am lipsit de la datoria mea şi v-am servit cît mi-a stat în putinţă.

ISABELLA: Dă-mi, te rog, scaunul acela!

DOCTORUL: îndată! *(îi aduce scaunul.)*

ISABELLA *(aşezîndu-se):* Ai tabac?

DOCTORUL : Sincer vorbind,mi-amuitat tabachera acasă.

ISABELLA: Nu-i nimic, caută în caseta aceea şi-ai să găseşti o tabacheră, adu-mi-o!

DOCTORUL: îndată, doamnă ! *(Se duce şi ia tabachera.)*

ISABELLA *(aparte):* îmi place doctorul pentru că-şi cunoaşte datoria; îşi cunoaşte lungul nasului.

DOCTORUL *(oferind contesei tabachera):* Poftiţi!

ISABELLA *(oferindu-i tabac):* Ia miroase tabacul ăsta!

DOCTORUL: Ce-i drept, e bun!

ISABELLA: Ţi-1 dăruiesc.

DOCTORUL:'Şi tabachera?

ISABELLA: Bineînţeles.

DOCTORUL: Oh! Vă sînt îndatorat!

ISABELLA: Astăzi vei prinzi cu mine.

DOCTORUL: Mă copleşiţi. Cu multă plăcere, mai ales că voi avea prilejul de-a o cunoaşte şi pe doamna nora dumneavoastră.

ISABELLA: Nu-mi pomeni de ea!

DOCTOR DX: De ce, doamnă? Doar e soţia tînărului conte, soţia fiului dumneavoastră.

ISABELLA: N-are decît să se spele pe cap cu ea!

DOCTORDX: B drept că nu-i prea de neam, dar a adus o zestre destul de importantă.

ISABELLA: Ah! Şi dumneata mă baţi la cap cu zestrea asta?

DOCTORUL: Nu vă mîniaţi, doamnă, am amuţit!

ISABELLA: IYa urma urmei, ce mare lucru a adus?

DOCTORUL: O! Ce-a adus? Cîteva zdrenţe.

ISABELLA: Nu merita să intre în casa noastră.

DOCTORUL: De bună seamă că nu merita. Eu, unul, drept să vă spun, am rămas tare mirat auzind de încheierea acestei căsătorii...

ISABELLA: îmi crapă obrazul de ruşine!

DOCTORUL: Vă plîng, doamnă! N-ar fi trebuit să consimţiţi pentru nimic în lume!

ISABELLA: Dar şi dumneata m-ai sfătuit s-o fac.

DOCTORUL: Eu? Nu-mi amintesc.

ISABELLA: Nu mi-ai spus dumneata că toate ne merg anapoda şi că trebuie să ne gîndim să ne refacem?

DOCTORUL: Se prea poate să fi spus...

ISABELLA: Nu mi-ai demonstrat dumneata că zestrea aceasta de douăzeci de mii de scuzi ne va pune casa pe picioare?

DOCTORUL: Poate c-am spus; şi de fapt aşa şi e: domnul conte şi-a redobîndit întreaga avere şi, trebuie s-o recunosc, eu am fost acela care 1-a îndemnat!

ISABELLA: Asta înseamnă că ipotecile au fost lichidate? **DOCTORUL:** în întregime!

ISABELLA: Asta înseamnă că nu vom mai trăi în nesiguranţă şi că nu ne vom mai plictisi prie- ■ tenii. Şi dumneata, scumpul meu doctor, ne-ai ajutat de-atîtea ori! N-am uitat.

DOCTORUL: Să nu mai vorbim de asta. Cînd pot, o fac cu plăcere.

SE£SA *ii*

co3,oit**B ş cei ele mai înainte**

COXOMBENA *(intri, aprtapz plîtgînd):* Doamnă, a

venit cava lerul del îosco. **ISAJB HA** *(iactem lui) :* D it -t e, du- te, soseşte cava leru 1
deL Bosco.
DOCTORUL: lertaţi-mi, dar parc-aţi spus să răniîn... **ISAIULA**: Cine ţi-a îngăduit **să** mă contrazici? Dacă
ţi-am spas să jleci, înseamnă că trebuie să pleci! **.DOCTORUL:** Imediat. Plec, doamnă! *(Plecîni.)* Slugă
preaplecată. **ISABEILA** : Te aştept la masă. **DOCTORUL**: Dacă vă iritaţi atît de uşor... **ISA.BEILA:** pâră multe mofturi! Te-aştept la prînz. **DOCTORUL** *(aparte):* De-atîta amar de vreme mă învîrt
în casa asta şi tot nu i-am deprins năravul!
(Pleacă.)

SCENA 13

CONTESA ISABEUA şi COLOMBINA

ISABELLA: A sosit cavalerul?
COLOMBINA *(tot plîngînd):* Da, doamnă!
ISABELLA: Ea Doralice n-a fost nimeni?
COLOMBINA *(ca şi mai sus):* Nu, doamnă.
ISABELLA: Dar de ce plîngi?
COLOMBINA: Mi-a tras doamna Doralice o palmă.
ISABELLA: Ce-ai spus? Ţi-a tras o palmă? O palmă
cameristei mele? Şi de ce? Povesteşte-mi! Cum a fost?
COLOMBINA *(plîngînd):* Pentru că spunea că ea e stăpîna; că dumneavoastră nu mai contaţi, sînteţi bătrînă. Eu m-am încăpăţînat să-mi apăr stăpîna şi ea mi-a dat o palmă.
rsABEEZA: Ah! Nemernica, neruşinata şi **îngîmfata! I**-arăt **eti** ei, mi-o va plăti cu vîrf şi **îndesat!** Jar pe ce am mai scump că mi-o va plăti!

SCENA 14

CAVALERUL DEL BQpco şi cele dc mai înainte

CAVALERUL *(intrînd):* îngăduiţi, doamnă contesă? **ISABELLA**: Nici nu puteaţi sosi la timp mai potrivit,
ca vaiere ! Am nevoie de dumneavoastră. **CAVALERUL:** Ea dispoziţia dumneavoastră, doamnă!
Porunciţi!

ISABELLA: Dacă-mi sînteţi într-adevăr atît de devotat, vi se oferă prilejul să mi-o dovediţi.

CAVALERUL: Fac orice porunciţi.

ISABELLA: Doralice, care, spre nefericirea mea, îmi este noră, m-a jignit profund şi ţin cu tot dinadinsul să fiu satisfăcută. Cu bărbatu-meu, degeaba: în afară de medaliile lui nu vrea să ştie de nimic, e un prost! Fiu-meu e îndrăgostit pînă peste cap de nevastă-sa şi nici nu va lua în seamă ce vorbesc, îmi rămîneţi numai dumneavoastră; dumneavoastră sînteţi cavaler, şi îmi sînteţi devotat, aşa că dumneavoastră vă revine să-mi susţineţi cauza!

CAVALERUL'. în ce constă ofensa?

COLOMBINA: Mi-a dat o palmă! **CAVALERUL:** Doar atît?

ISABELLA: Credeţi că e un fleac să-mi bată camerista ?

COLOMBINA: De zece ani slujesc în casa asta! **CAVALERUL:** Nu e cazul să stîrnim furtuna pentru- atîta lucru. **ISABELLA:** Dar din ce cauză a făcut-o nu întrebaţi?

COLOMBINA: Aici e buba!

CAV-AIBRUL: line, pentru, ce a frăcut-o?

i sa. BELI-A: Nici iu mai pot Torl>i, tremur de indignare! Spune ta., Cclora/bim!

COL-OBIJBOA: Spanea câ stăpâna na mai are dreptul să poruncească.

isabelxa *(caTiaUmlmJ.'* Ce-iTefi **le** spus?

COLOMBINA: Zicea că e bătiLmă...

isabelxa: Taci, raincinoa-So, n-a. spus aşa! Spunea c-ai vrea să poruncească ea., C-ar vrea să fie ea stapîtia şi, fiindcă Colombiiia ţinea cu mine, a pălmuit-o !

CAVALERUL-: Doamnă contesă, nu merită să facem «a ti ta zarva.

ISABEMLA: Cum? Ya treimi să trec peste asemenea ofensă? *Şi* dumneavoastră,tocmai dumneavoastră mi sfătuiţi să fac astfel?! Haide, haide, că nu meritaţi numele de cavaler! Şi dacă nu vreţi să-mi îmbrăţişaţi cauza, voi afla pe altcineva, cu mai multă inimă şi cu mai multă demnitate.

CAVALERUL ***(aparte):*** Trebuie să-i intru în voie! Scumpă contesă, nu vă mîniaţi; am spus-o doar aşa, nădăjduind că vă veţi linişti; ofensa e gravă, deosebit de gravă şi merită să fie pedepsită.

ISABELLA: Să-mi bată camerista?

CAVALERUL: Ce insolenţă!

ISABELLA: Şi să spună că nu mai sînt eu cea care porunceşte?

CAVALERUL: Adevărată neruşinare! Şi să spună că sînteţi bătrînă!

ISABELLA: V-am spus doar că n-a spus aşa; nici nu putea şi nici n-a spus-o!

COLOMBINA: Ba da! Vă jur c-aşa a spus!

ISABELLA: Pleacă! Du-te de aici!

COLOMBINA: Şi a spus mai mult decît atît: că acum trebuie să şedeţi la gura sobei.

ISABELLA: Pleacă de-aici, eşti o mincinoasă!

COLOMBINA: Să-mi tăiaţi nasul dacă mint!

r&ABEILA: Taci, că-pi dau şi eu vreo două! Pleacă de-aici!

COLCMBXNA: Să mor, dacă mint! *(Iese.)*

SCENA 15

CONTESA ISABEI,I,A şi CAVALERHI. DEL BOSCO

ISABEXXA: Colombina minte cu neruşinare, să n-o credeţi!

CAVALERUL: Atunci poate că nici povestea cu palma nu-i adevărată? !

ISABELLA: O, palma i-a dat-o, cu siguranţă că i-a dat-o.

CAVAXERTJE: Sînteţi convinsă?

ISABELLA: Mai mult decît convinsă. Şi vă rog să vă gîndiţi cum aş putea fi răzbunată.

CAVALERUL: Mă voi gîndi. Trebuie să văd ce-i de făcut, cum trebuie să procedăm pentru a vă satisface.

ISABELLA: Şi nu uitaţi că eu sînt o nobilă, iar ea nu.

CAVALERUL: Foarte bine.

ISABELLA: Şi că eu sînt stăpîna casei.

CAVALERUL: Aveţi dreptate. Iar vîrsta se cere şi ea respectată.

ISABELLA: Ce legătură are asta cu vîrsta? Pentru motivul acesta nu pretind nici o satisfacţie.

CAVALERUL: Vreau să spun...

ISABELLA: Sper că m-aţi înţeles. Vestiţi-i contelui, soţul meu, şi tînărului conte, fiul meu, că vreau să mi se facă dreptate. De nu, ştiu eu ce trebuie să fac. Vă aştept cu răspunsul, cavalere! *(Pleacă.)*

CAVALERUL: Nu mă costă cine ştie ce de-i fac pe plac acestei scrîntite, cu-atît mai mult cu cît voi avea, astfel, prilejul să ajung la doamna Doralice, care e şi mai tînără, şi mai frumoasă! *(Pleacă.)*

Va. salon, în a jarla mtitul coi iei-ui Anselmo 3RI «mau, IA- şl jkle;C:C mito ; ac«sia din nmâ

poartălarii, şi e ciegliizat La itmean

brigeelia.: Şi cum **îţi** sp-uneam, stăpbnul meu se dă în vînt după antichităţi, deda tot ce-**i** spui şi cnmjâri orice; aruncă **Danii** pe fleacuri care nu fac două parale.

ARLECCHiifO: Şi ce ai de gînd? *Ai* vrea să mă ia drept anticar?

BRIGHELLA.: Aşa cum te-am dichisit eu, şi cu bărboiul ăsta, stăpînul are să creadă că eşti anticar sadea şi a-**o** să-ţi vină greu să-**i** vîri pe gît toate fleacurile astea pe care ţi le-am dat. Şi-apoi împărţim banii pe din două.

ARLECCHINO : Şi dacă prinde domnul conte mişcarea şi-n loc de bani îmi arde o ciomăgeală zdravănă, o împărţim şi pe-asta pe din două?

BRIGHELIA: N-are de unde să te cunoască, nu te-a văzut niciodată. Şi-apoi, îmbrăcat aşa, şi cu barba asta, o să creadă c-abia ai venit din Armenia.

ARLECCHINO: Dar nu ştiu o boabă armeneşte!

BRIGHELLA: E-aşa de greu să te prefaci că ştii? Nici el nu pricepe limba asta; n-ai decît să agăţi cîte un *ir a* sau *ara* la coada fiecărui cuvînt, şi el **o** s-o ia de bună.

ARLECCHINO: Vreauera, vădara, cumpărara... merge?

BRIGHELLA: Straşnic! Şi dacă n-ai să uiţi nici numele rarităţilor pe care le vinzi, să ştii că ne-a pus dumnezeu mîna-n cap!

ARLECCHINO: Dar ştiu că şi tu te prăpădeşti cu firea de dragul lui stăpîn'tu!

BRIGHELLA: Zău c-am vrut să-i deschid ochii, dar nu se prinde; nu vrea, şi pace! Aruncă banii în prostie pe toate nimicurile, **şi,** dacă arde casa, vreau să mă încălzesc şi eu!

ARXECCHINO: Foarte bine! Numai de n-aş uita ceva. **IRRIGXELIA** : Vezi să nu te dai de gol... Oh, uite-1 ei vine!

SCENA 17

CONTELE ANSELMO şi cei de mai înainte

BRIGHELLA: Stăpîne, a venit armeanul acela cu antichităţile.
ANSELMO: Bravo, bravo! Are ceva piese de valoare? **BRIGHEXXA:** O să vă stea mintea-n loc cînd 1-eţi vedea!
ANSELMO *(lui Arlecchino):* Salut, amice!
ARXECCHINO: Salutara, scumpara, stapanara! *(Lui Brighella.)* E bine? **BRIGHELLA:** Dă-i înainte! **ANSELMO:** Ce frumuseţi ai să-mi arăţi? **ARLECCHINO** *(arâtîndu-i o lampă de ulei, care se foloseşte în bucătărie):* Acestera estera... estera... *(Către Brighella.)* Ce dracu e?
BRIGHELLA *(încet, lui Arlecchino):* Lumina eternă... **ARLECCHINO:** Estera lumina lanterna, găsita la paramida di Egipt în mormîntul Bartolomeu. **ANSELMO:** Ce tot îndrugă ăsta? Nu pricep nimic. **BRIGHELLA:** Aşteptaţi, că eu o rup oleacă pe armeneşte. *(Se preface că vorbeşte armeneşte.)* Aracapi, nicoscopi, ramarcata?.. **ARLECCHINO** *(se preface că-i răspunde lui Brighella în armeneşte):* Racara ca, taratapata, baraca câ, coro eh, cara câ... **BRIGHELLA:** Aţi văzut? Am înţeles totul. Spune că este o „lumină eternă", găsită în piramidele din Egipt, în mormîntul lui Ptolomeu. **ARLECCHINO**: Aşa! Chiar aşa!
ANSELMO: Am înţeles, am priceput! *(Aparte.)* O, ce raritate! De-aş pune mîna pe ea... n-o las, nu o

scap eu din nuia.., *(Ivi flrletck-i-no.)* Cît ceri **pe** ea?

AE.**LECCHIJJO:** IDoizeci ţechini.

ANSELMO: Ou, e **pr**«a **mult.** Dacă mi-ai lăsa-o cu zece, poale-**poate-**aş ltia-o.

ARLECH2NO: Nu putut. Nu putut. **ANSELMO** : L,a urma urnelor, nici iiu-i cine ştie ce raritate. *(Apcr|e.)* Vreati s-o ara cu orice preţ! **BRIGHELLA**: Eăsaţi-riă pe raire! **ANSELMO** *(face se-mn ci dă abisfreiece ţechini).* **BRIGHELLA:** Eatnacâ, vclenic, ca laba? **ARLECCHINO;** Salamia, salamun, salama! **BRIGHELLA:** Curieri, maradas, cliiribarâ? **ARLECCHINO:** Sarici, rnicon, tilibicl **ANSELMO** *(uf ar te):* Ce limbă curioasă! Şi Briglella înţelege!

BRIGHELLA: S-a făcut, stăpîne! E în regulă!

ANSELMO: Da? Cît? **BRIGHELLA:** Paişpe ţechini.

ANSELMO: Nu-i râu! Sînt încîntat! Stimate domn, paispre zece ţechini ?

ARLECCHINO : Fie!

ANSELMO: Aşa, foarte bine. Poftim banii. *(îi numără.)*

ARLECCHINO: îndatorat, îndatorat.

ANSELMO: Şi cînd mai aveţi ceva... ceva deosebit, nu mă ocoliţi. **ARLECCHINO:** Da, voi veniră şi aducara, cuccara. **ANSELMO** *(lui Brighella):* Ce înseamnă cuccara?

BRIGHELLA: Asta înseamnă că vă preferă celorlalţi amatori.

ANSELMO *(lui Arlecchino):* Foarte bine, dacă tu cuccara pe mine, şi eu cuccara pe tine.

ARLECCHINO: Eu cuccara tu, dar tu nu cuccara eu.

ANSELMO: îmi promiţi?

BRIGHELLA: Mai vine el, nu vă fie teamă!

ARLECCHINO: Vă salutara, stăpînara!

BRIGHELLA: Mai stai un pic!... Aşteaptă-mă! *(Vrea să iasă după el.)* **ANSEIMO** *(lui Brighella):* Ascultă!

ixrGKELLA : O clipă... trebuie să-1 conduc! *(Vrea să flecz.)*

ANSEEitO: Ascultă-mă! *(încearcă să-l reţină.)*

ixrGHELLA: Mă întorc! Mă-ntorc îndată! Poate mai are ceva. *(Aparte.)* Blestematul! şi cei şapte teci ini ai mei! *(Iese alergînd.)*

SCENA 18

CONTELE ANSELMO, apoi PANTALONE

ANSELMO: Ce necrezut noroc! De-o piesă ca aceasta nu te împiedici la fiecare pas; iar Brighella, da, se pricepe să descopere negustori de antichităţi, în sfîrşit, multvisata „lumină eternă" din Egipt, lumina eternă din mormîntul lui Ptolomeu se află în mîinile mele! Am s-o montez în aur, ca pe o nestemată!

PANTALONE *(din culise):* E îngăduit, domnule conte?

ANSELMO: E domnul Pantalone? Intră, intră!

PANTALONE: Preasupusa dumneavoastră slugă, domnule conte!

ANSELMO: Eşti binevenit, scumpul nteu prieten. Dumneata, care eşti negustor, care călătoreşti atîta şi te pricepi la rarităţi, evaluează-mi această splendidă piesă antică!

PANTALONE: Mda... se vede treaba că sînt un negustor de vază de îndată ce sînt chemat să evaluez o tinichea ca asta!

ANSELMO : Nu se pricepe de loc, sărmanul Pantalone! Priveşte, aceasta este „lumina eternă" din mormîntul lui Ptolomeu.

PANTALONE *(rîde).*

ANSELMO: Da, da, chiar din mormîntul lui Ptolomeu,

găsită într-o piramidă

din Egipt. **PANTALONE** *(rîde).*

ANSELMO: fiindcă, in 1e pricepi la lucrurile astea.

IANTAU>«rC: A.Ș.ₗ-Î, dcrnrmle, aveţi dreptate, sînt un ageamie . Dittinea.ₜ«asbiă» Lisa, dumneavoastră vă pricepeţi atît d.e bine, încît tot oraşul se minuneaia că un cavaler atît de distins îşi pierde vremea şi risipeşte atîtalaaet pe asemenea prostii.

ANSELMO: Glasul invidiei, amice ! Aş putea să pun rămăşag ci topi hîrfiterii mei mă condamnă în public, dar ia taină mi admiră.

PANTALONE: Pentrn colecţia asta ie bulendre nu vă invidiază nimeni, domnnle. Nimeni nu vă vrea răni şi nici sa vă mînie nu ţinteşte nimeni. Cu mine se schimbi însă socoteala; fiica mea trăieşte sub acoperişul ăsta, e sînge din sîngele meu, şi nu pot răbda glumele care se fac pe socoteala domniei-voastre.

ANSELMO: Fiecare petrece în felul său. Unii joacă, alţii merg la circiumă, iar eu mă dau în vînt după antichităţi.

PANTALONE: Pasiunile dumneavoastră mă lasă rece, sînt îngrijorat însă de copila mea.

ANSELMO: Fiica dumitale o duce foarte bine, nu-i lipseşte nimica.

PANTALONE: Nu-i lipseşte nimica! Dar n-arenrcimăcar o rochie ca lumea ca să poată ieşi din casă.

ANSELMO: Ascultă, prietene, chestiunea aceasta nu mă priveşte.

PANTALONE: Nu v-o fi privind, dar ar fi cazul să găsim un leac.

ANSELMO.- Du-te la nevastă-mea, vorbeşte cu ea, înţelege-te cu ea, nu-mi bate mie capul.

PANTALONE: Şi dacă n-o să găsească ea leacul, apoi am să-1 găsesc eu!

ANSELMO : Lasă-rnă în pace! Eu sînt ocupat cu medaliile, cu colecţiile mele, cu muzeul meu.

PANTALONE: Doralice e fata unui om cumsecade şi poate sta alături de orişicine.

AKSELMO: }qi꜀i nu ştiu ce spui. Ştiu doar că „lumina aceasta, eternă" e minunată! Te salut, domnule Fami a Icte! *(Pleacă.)*

SCENA 19

PANTA.I.OSIF, apoi DORAIyICIJ

PANTALONE: Grozav mă bagă în seamă, n-am ce zice!
Da.r, lasă, că mai vorbim noi. Iat-o şi pe Dora-
Lice! Si fiu cu băgare de seamă.

DORALICE : Scumpul meu părinte!... Ne vedem atît
de rar!

PANTALONE: Tu ştii, scumpă Doralice, cît sînt de
ocupat. Şi-apoi, nu vin prea des tocmai pentru a
nu auzi atîtea nimicuri. **DORALICE** : Cele cuprinse în biletul meu sînt însă
lucruri adevărate. **PANTALONE**: E îndeobşte cunoscut că voi, femeile,
spuneţi totdeauna adevărul.

DORALICE : De cînd am păşit în casa asta n-am avut
nici o clipă de linişte, dragă tată.

PANTALONE: Soţul tău cum se poartă cu tine? **DORALICE** : O, în privinţa lui n-am de ce mă plînge.
E bun, mă iubeşte şi nu mă supără cu nimic. **PANTALONE:** Atunci ce mai doreşti? Atîta nu-i
de-a j uns?

DORALICE: Soacra mea nu mă poate suferi! **PANTALONE:** Ia-o cu binişorul, prefă-te că nu bagi

de seamă ceea ce nu-ţi convine şi că nu auzi
nimic. Cu timpul te va iubi şi ea.

DORALICE: în casa asta toţi se gătesc, toţi risipesc,
toţi petrec, afară de mine.

PANTALONE: Răbdare, draga mea, răbdare, şi fii
sigură că vor veni zile senine şi pentru tine.
Deocamdată eşti prea de curînd în casă, nu ţi-a
venit vremea să porunceşti.

DORALICE : Pîal şi caaaeiista se j caria urît, e obraznica şi nu viei si mi ascult*.

PANTALONE : Ei, da., aşa se tiiîmjB. cu slujnicele -veeli-

DORALICE : Tocmai de-aceea i-ain iat şi eu o palmă. **PANTALON**^: I-ai <iat c jalonai

DORALICE : Şice-i iaca. i-am dat? E-am dat, şi gata!

PANTALONE: Ş i mi-o mai şi sjui? Eşti abia de patru
zile în casa asta şi-ai şi ridicat mina, şi-apoi ai
pretenţia, ca lumea să te iubească şi să se poarte
"bine ca tine? ! Na ştiu ce să mai cred! Dacă
ştiam că aşa stau lucrurile, aici nu mai veneam
să te rad. Pare-mi-se că ţi s-aa urcat fumurile
nobleţei la cap, ai uitat ce-ai fost, ce eşti şi mai
ales ce-ai fi putut ajunge dacă au te-aş iubi atîta.
Eşti nevasta unui conte, ai devenit contesă, dar
titlul nu-i de-ajuns pentru a te face respectată;
trebuie să cîştigi dragostea oamenilor prin blîn-
deţe şi umilinţă. Ai fost o copilă săracă, deoarece,
atunci cînd te-ai născut tu, eu n-aveam averea

pe care-o am astăzi şi pe care am strîns-o cu trudă mai mult pentru tine decît pentru mine. Gîndeşte-te că şi acum ai fi fost o fată săracă, dacă tatăl tău n-ar fi făcut pentru tine tot ceea ce-a făcut. Mulţumeşte cerului pentru binele pe care-1 ai. Respectă-i pe cei mai bătrîni decît tine, fii modestă, fii răbdătoare, fii bună, şi atunci vei fi nobilă cu-adevărat, vei fi bogată şi respectată.

•

DORALICE: Mulţumesc, dragă tată, îţi mulţumesc pentru această frumoasă lecţie pe care mi-ai dat-o.

PANTALONE: Cred că soacra ta spumegă de mînie, şi pe bună dreptate.

DORAUCE: Nu ştiu dac-a aflat.

PANTALONE: Fă în aşa fel încît să nu afle. Şi, dacă totuşi are să afle, nu-ţi rămîne decît să-ţi faci datoria.

DORALICE: Şi care e datoria?

PAIÎTALC ÎTH : Să te duci la soacra ta şi să-i cer iertare.

DOXALICE : Nu pot să-i cer iertare; nu-i de-demnitatea, mea.

PANTALONE: Nu-i de demnitatea ta? Dar cine eşti dumneata? Cine eşti? Vreo alteţă? Vino-ţi în fire, fetit»! Eşti nebună?

DOILALXCE: Nu te mînia, dragă tată! îi voi cere iertare. Dar ţin cu orice preţ să-mi facă o rochie.

PANTALONE: Acuma, după cele petrecute, parcă nu-mi prea vine-a crede.

DO ic ATICE : Cu alte cuvinte o să rămîn fără? Deci condamnată să stau în casă? Blestemat fie ceasul cînd am călcat în casa asta!

PANTALONE: Lasă, nu mai blestema aşa

uşor! **DORAEICE** : Dar se poartă cu mine mai rău decît c-o servitoare...

PANTALONE: Lasă, vino-ncoace; de data asta vreau să dreg eu lucrurile. Ia ăşti cincizeci de ţechini şi fă-ţi ce-ţi trebuie; dar bagă de seamă, să nu cumva s-aud c-ai mai făcut iar cine ştie ce...

DORALICE: Mulţumesc, dragă tată, mulţumesc. Aş mai avea o rugăminte şi-apoi fii sigur că n-o să te mai supăr cu nimic.

PANTALONE: Ce vrei, hai, ce vrei?

DORALICE: Ceasul acela. Dumneata mai ai două.

PANTALONE: E-al tău, iată-1! *(îi dă ceasul; aparte.)* N-o am decît pe ea! *(Tare.)* Dar fii mai înţeleaptă şi fă-te mai iubită.

DORALICE: Poţi fi liniştit, să vezi ce frumos am să mă port.

PANTALONE : Aşa, scumpa mea copilă, tu eşti singura mea mîngîiere, nu te am decît pe tine pe lume şi tot ce am îţi va râmîne ţie după moartea mea, toată osteneala e pentru tine. Tu eşti bucuria mea, dar cruţă-mă, purtările tale urîte şi certurile îmi rănesc inima, mă ucid, mă fac să plîng ca un copil! *(Pleacă plîngînd.)*

SCkrfA **20**

DORALICE : Săracul tata! ZEL are o iiimă de aur, nici nu se poate compari cu bestiile astea! De u-ar fi iost Giacint» la mijloc, ini întîrzuam o clipă în casa asta.

BHIGHEL-LA : A venit iin cavaler, <loamnă, şi ar vrea să xă vorbească. **DORALICE:** Un cavaler? Ce cavaler? **BHIGHELLA**: Domnul cavaler del Bosco. **DORALICE**: îmi pare râu că sînt aşa, dar, fie, să

poftească! Nici nu ştiu ce să fac! Hei, Brighella! **BRIGHEI/A:** Doamnă !

DORALICE: Du-te într-un suflet pînă la negustor şi spune-i să-rni aducă trei-patru bucăţi de stofă ţesută cu aur sau cu argint ca să-mi fac o rochie.

BRIGHELLA: îndată, doamnă, dar, iertaţi-mă, stăpî-nul ştie?

DORALICE: Ce neobrăzare! Fă ceea ce-ţi poruncesc şi nu-ţi mai vîrî nasul unde nu-ţi fierbe oala!

BRIGHELLA: păsaţi c-am să fac, lăsaţi c-am să fac. *(Pleacă.)*

SCENA 21

DORALICE, apoi CAVALERUL DEL BOSCO

DORALICE : în casa asta şi servitorii au deprins năravuri rele. Dar, lasă, încetul cu încetul pun eu ordine în toate. A, aşa nu se mai poate! Mai cu răul, mai cu binele, va veni ea şi vremea aceea cînd voi fi eu stăpînă!

CAVALERUL *(intrînd):* Preaplecata dumneavoastră slugă, doamnă!

DORALICE: Domnule cavaler!

CAIV^IERTII,: Iertaţi-mi cutezanţa de a vă vizita...

DORAEZCE: Mă. măguliţi, domnule cavaler. Zilnic onora.}, i această casă cu prezenţa dumneavoastră, dar pe mine niciodată.

CAVALERUL : *N-am* îndrăznit, temîndu-mă să nu vă stîrrjenesc.

DORALICE: Recunoaşteţi că mai curînd de teamă să n-o supăraţi pe doamna contesă Isabella.

CAVALERUL: Voiam tocmai să vă vorbesc ceva, ceva care vă priveşte în mod egal pe amîndouă.

DORALICE: Va ascult cu plăcere. Luaţi loc.

(Vine un servilor care aduce scaunele.)

CAV ALERŢII,: Ştiu, doamnă, ştiu că sînteţi întruchiparea bunătăţii, şi aceasta îmi dă dreptul să nădăjduiesc că veţi întîmpina cu bunăvoinţă sfatul unu| piieten.

DORALICE: Cînd voi afla despre ce e vorba vă voi răspunde.

CAVALERUL: Spuneţi-mi, doamnă contesă, ce i-aţi făcut cameristei soacrei dumneavoastră?

DORALICE: l-am dat o palmă. Şi ce-i cu asta? E camerista mea în aceeaşi măsură în care e şi a ei. Vreau să fiu servită şi nu îngădui să mă înfrunte. De data asta a scăpat uşor, rîndul viitor îi sparg capul.

CAVALERUL: Cred că glumiţi, doamnă!

DORALICE: Şi de ce credeţi că glumesc?

CAVALERUL: O spuneţi cu atîta seninătate, încît se vede cît de colo că nu sînteţi mîniată.

DORALICE: Acesta e felul meu de-a fi, mă mînii la rece.

CAVALERUL: Doamna contesă Isabella se consideră ofensată.

DORALICE: îmi pare rău.

CAVALERUL: Şi ar.fi bine dac-aţi drege lucrurile înainte de-a fi prea tîrziu.

DORALICE: Eu am şi uitat totul.

C i-V^LER-tn : *X* **foarte** probabil **«a** dumneavoastră, sa. ii uitat; dtr n-a ii.ita.1 soacra dumneavoastră, care se simte of ecsată.

DOXUXICS: Şi, a. tunici, ce pretenţii are?

CA.VALBK-D1 : Ten găsi noi n» mijloc de-a. împacă. lucruiiLe.

DOR JXICE: Mij locul e foarte: uşor de găsit. Iată-1: să concedien camerista.

CAVALERUL : în felul îicesta ofensatul plăteşte şi jaguba.

DORALICE : Hai să schimbim vorba, domnule cavaler. **CAVALERUL** : Dacă aceasta vă plictiseşte, să renunţăm,
doamna. *(A -pzrte.)* IS[T]u vreau s-o supăr. **DORALICE:** Ştiam eu că au se putea să veniţi doar
pentru a-rai face o vizită de curtoazie... **CAVALERUL**: De ce, doamnă, de ce? **DORALICE**: Doamna, soacra mea, nu mă invită la nici
o sindrofie; se teme, pare-mi-se, să nxi-i răpesc adoratorii.

CAVALERUL *(aparte):* E iscusită, diavoliţa!

DORALICE: Temeri neîntemeiate însă; frumoasă nu sînt, nobilă nici atît, şi-apoi nu mă interesează decît soţul meu şi nimeni altul.

CAVALERUL: Prin urmare respingeţi oferta unui cavaler care, fără a vă jigni modestia, rîvneşte să vă servească?

DORALICE: Cine şi-ar pierde timpul cu mine?

CAVALERUL: Eu, doamnă, eu m-aş considera fericit dacă m-aţi îngădui în preajma dumneavoastră.

DORALICE: Dumneavoastră sînteţi angajat faţă de-contesa Isabella, domnule cavaler.

CAVALERUL: Sînt prietenul casei şi nu am nici o preferinţă. De altminteri, contesa îl are pe vechiul ei prieten, doctorul.

DORALICE: Tot veche e şi ea.

CAVALERUL: Aşa e, dar nu vrea să fie.

DORALICE: Nu se sfieşte să stea laolaltă cu tinerii; face graţii tuturora, se vîră peste tot şi vrea să le ştie pe toate. Mă scoate din sărite în aşa hal, încît nici nu ştiu ce i-aş face! **CAVALERUL:** Aşa e felul ei.

DOI. AII CE: Se poate, dar i-a trecut vremea ; acum ar fi timpul să cedeze locul.

CAVALERUL: Să vi-1 cedeze dumneavoastră.

BOX. ALICE : Aşa ar fi şi drept.
CAVALERUL: *Are* şi dînsa ciudăţeniile ei.
DOUAUCE: Numai nebunul acela de conte, soţul ei, a învăţat-o aşa.
CAVALERUL: Mă veţi socoti îndrăzneţ, doamnă, dacă, *o* dată cu cinstea pe care o am de a vă oferi serviciile mele, vă voi cere chiar din prima zi şi **o** favoare?
DORALICE: S-aud, şi, dacă pot, cu plăcere.
CAVALERUL: Nu mi-ar fi indiferent, doamnă, dacă
s-ar putea ca doamna contesă Isabella să nu mă
urască.
DORALICE: Eram sigură, vă e teamă de ea. **CAVALERUL**: Dar nu e mai profitabil, doamnă, ca
prietenia noastră să se dezvolte într-o atmosferă de linişte şi pace ? **DORALICE:** Cu otrava aia va fi cu neputinţă!
CAVALERUL *(aparte):* Aş vrea să văd dacă n-aş putea
fi prieten cu amîndouă. **DORALICE:** Dumneavoastră ştiţi foarte bine că soacră-mea e scrîntită. **CAVALERUL:** Da, adevărat, e scrîntită. **DORALICE**: Atunci cum vă puteţi închipui că ne-am
putea împăca? Nădăjduiesc că nu vă trece prin
cap a mă sfătui să cedez?!
CAVALERUL: Dimpotrivă, trebuie să vă păstraţi
poziţia.
DORALICE: Iertaţi-mă, dar cred că nu e cazul să cer eu scuze.
CAVALERUL: Nu, desigur, aveţi dreptate.
DORALICE *(aparte):* Şi tata care pretindea să-i cer iertare!
CAV ALERŢII *(agerit):* **IIARISLTĂ** iricii.rci.**tura**!
DCX.AXICE: Cred <ă e de datoria servitorilor să mă
respect
e! **CAVALERTXı**
Bineînţeles-!
DORAIICE: Şi, pe cei care rai înfruntă, n-am de gînd

să-i iert.

CAV ALERŢI i

Nu, desigui,

DORALICE *(aparte}:* iji tata care spunea să fiu smerită !

CAVALERŢI: Şi totuşi n-ar stiica iacă am afla un mijloc de-a potoli toată dihonia asta.

DORALICE: Să încercăna. Dar, luaţi aminte, nu admit pentru nimic în lume să fiu nedreptăţită!

CAVALERX'X: Ştiţi ce propun ea? Iată, să facem în aşa fel ca să vă aflaţi deodată în acelaşi loc; eu am să vorbesc şi pentru una şi pentru cealaltă şi e de-ajuns ca dumneavoastră să consimţiţi a o saluta prima pe contesă.

DORALICE: S-o salut eu prima? Şi pentru ce?

CAVALERUL: Pentru că vă e soacră.

DORALICE: Ol, acesta nu-i un motiv!

CAVALERLU: Pentru că e mai bătrînă.

DORALICE: Pentru că e mai bătrînă, da, am s-o salut.

CAVALERUL: Iat-o, soseşte!

DORALICE *(aparte):* Numai ce-o văd şi mi se şi urcă sîngele la cap! *(Se ridică amlndoi.)*

SCENA 22

CONTESA ISASELLA şi cei de mai înainte

ISABELLA: O! Aţi petrecut bine, domnule cavaler, nu-i aşa? Mă bucur!

CAVALERUL *(luînd-o deoparte):* Doamnă contesă, am aranjat totul. Doamna Doralice regretă ieşirea ei şi e dispusă să vă ceară iertare. Dumneavoastră, însă, ca femeie înţelegătoare şi prudentă, nu veţi îngădui una ca asta; vă veţi mulţumi numai cu

iLotărîrea aceasta a ei; şi, drept chezăşie, e de-ajuns să **vă** salute dînsa cea dintîi. **ISABELLA** *(discret, cavalerului):* Atît? Să mă salute numai ?

CAVALERUL: Acuma, acuma, aşteptaţi! *(încet, Dora-licei.)* Doamnă contesă, e rîndul dumneavoastră; fiţi amabilă şi faceţi ceea ce aţi promis.

DORALICE *(contesei Isabella):* Doamnă, dat fiind că sînteţi mai bătrînă ca mine, vă salut. *(Pleacă.)*

ISABELLA: Neruşinata! Mi-o va plăti! *(Pleacă.)*

CAVALERUL: Straşnic s-au mai dres lucrurile! *(Pleacă.)*

A C T l T I y II

SCENA r

Odaia contesei **Xoralice** **DOKAwei**

şi COSTIŞE GIACINTO

GIACINTO: Mare nenorocire ! ICare nenorocire! în casa asta a noastră nu poate avea omul o clipă de linişte!

DORALICE: Şi-rni spui asta mie? Eu nu supăr pe nimeni.

GIACINTO: Ei, scumpa mea Doralice, dacă m-ai iubi cu adevărat, nu te-ai purta astfel!

DORALICE: Şi de ce te poţi plînge?

GIACINTO: Nu vrei s-o respecţi de loc pe mama.

DORALICE: Ce-ai fi vrut să fac ca să se vadă c-o respect? Să-i duc eu apa de spălat pe mîini? Să-i scot ciorapii cînd se duce la culcare?

GIACINTO: Unde vom ajunge cu toate astea?

DORALICE: Spune-mi, te rog, ştii oare că azi-dimi-neaţă am salutat-o eu prima?

GIACINTO: Da, un salut care a jignit-o.

DORALICE: Am jignit-o? Nu-i adevărat.

GIACINTO: I-ai spus că-i bătrînă.

DORALICE: O, o, o! îmi vine să mor de rîs! Dacă i-am spus că e bătrînă înseamnă că am jignit-o? Te pomeneşti că se consideră tînără!

GIACINTO: Nu-i o fetişcană, dar nu i se poate spune de pe acum că e bătrînă.

DORALICE: E mania ta.

âtACINTO: Cîtid ai s-ajungi la vîrsta ei, o să-ţi placă să ţi se spună că eşti bătrînă? DOUALICE : Cînd am s-ajung la vîrsta ei, am să-ţi răspund.

GIACINTO : Scumpă Doralice, nu face altuia ceea ce ţie nu-ţi place.

DORALICE : Dacă i-aş spune soacrei mele că-i tînără, aş avea impresia c-o iau peste picior.

GrACiNTO: Ce nevoie ai să-i spui că-i tînără sau bătrînă? Pentru voi, femeile, această discuţie e dintre cele mai neplăcute, şi nici uneia din voi, oricît de bătrînă ar fi, nu i-ar place să audă spunîndu-i-se aşa. Pînă la treizeci de ani ascundeţi trei şi chiar patru ani, iar de la treizeci în sus, ascundeţi cîte zece sau cîte doisprezece. Uite, tu acuma ai douăzeci şi trei de

ani şi pun rămăşag pe ce vrei că peste zece ani vei avea douăzeci şi patru.

DORALICE: Foarte bine. Dacă vrei ca mama ta să fie mai tînără decît mine, va fi!

GIACINTO : Să lăsăm glumele. înţelege-mă, aş vrea să nu uiţi că e mama mea şi s-o respecţi ceva mai mult.

DORALICE: Foarte bine. Am s-o alint, am să-i dansez chiar şi-o farandolă veneţiană.

GIACINTO : Văd că nu pot trage nădejde de îndreptare; trebuie să mă gîndesc atunci la un leac.

DORALICE: Dac-ai fi fost un adevărat bărbat, te-ai fi gîndit pînă acum; dar, iartă-mă, nu eşti decît un copil.

GIACINTO: Eu? De ce?

DORALICE: Pentru că, dac-ai fi fost un om cu judecată, n-ai fi îngăduit ca tatăl tău şi mama ta să arunce în gîrlă douăzeci de mii de scuzi, fără să facă nevestei tale măcar o rochie!

GIACINTO.- A, tocmai uitasem! Mi-a spus mama că în privinţa rochiei să n-ai nici o grijă, se va face...

DORALICE: N-am nevoie de ea. Mi-o voi face eu singură. Uite banii. *(îi arată o pungă.)* Aştept din clipă în clipă să sosească negustorul.

cwACiistro: Ciut ţî i-« dat!

DORAExa : Ta.1a rai-a Simit cincizeci de ţechini şi. ceasoruictl a «sta. GIA.crs10: 3\ti-e raşine d tatii tău contiaună să-ţi dea. bani. îi iâoaîri cbligsLt şi vreau să mă duc personal să-i rn/ulţuriesc, DORAtxcj : 3 ?ii, te rog, bun şi triniite-mi-o pe Colom- fciaa,

GIACINTO: N-o să vrea si vini.

DORALICE : "Trimite-mi-o sub au motiv oarecare. Ard de nerăbdare să-i vorbesc. GIACINTO: Pentru numele Ini Dumnezeu, să nu-i mai faci cine ştie ce! DORALICE : Na te teme. GIACINTO: Aş dori s -o vezi şi pe mama. DORALICE : Dacă doreşte să mă vadă, ştie care-i odaia mea.

GIACINTO: îmi trebuie o răldare de înger! *(Pleacă.)*

SCENA 2 doralice,

singură

DORALICE: Pe Giacinto îl poţi struni cu uşurinţă să-ţi intre în voie. Ar trebui să-1 cîştig definitiv de partea mea şi să-1 ţin bine, pentru ca, atunci cînd va fi nevoie, să-1 silesc să facă ceea ce acuma n-are curajul să facă.

SCENA 3

COLOMBINA: Straşnic! Toată lumea îmi porunceşte.
Pînă şi tînărul conte doreşte să fie servit de mine.
DORALICE: Colombina!
COLOBIBINA: Doamnă!
DOI.ALICE: Sărăcuţa de tine! Te-am plesnit! Nici nu ştii ce rău îmi pare! **COLOMBINA:** Şi acum îmi mai ard obrajii! DOI.ALICE: Hai, vino! Vreau să ne împăcăm.
COLOBtBiNA: De-atîţia ani o servesc pe stăpîna mea, dar niciodată nu m-a atins. DORALICE : Stăpîna ta?
COLOMBINA: Da, doamnă. Stăpîna mea. DORALICE : Ia spune-mi, ce leafă îţi dă stăpîna ta? COLOMBINA: Un scud pe lună.
DORALICE : Biata fată! Nu-ţi dă decît un scud pe lună? îţi dă tare puţin. COLOMBINA: Da, ca să fiu dreaptă, îmi dă cam puţin; pentru că, aşa cum o servesc eu... DORALICE: Cînd eram acasă, camerista mea primea de la tata un ţechin pe lună.
COLOMBINA: Un ţechin?
DORALICE: Da, un ţechin, şi, cu ce-i mai pica, ajungea aproape la dublu. COLOMBINA: O, de ce nu dă şi peste mine asemenea noroc!
DORALICE: Ai fi în stare să-ţi laşi stăpîna? COLOMBINA: Aş fi nebună să n-o las pentru asemenea chilipir!
DORALICE: Ascultă, Colombina, dacă vrei, prilejul e gata.
COLOMBINA: Să vă audă dumnezeu! Şi la cine?
DORALICE: Da mine. Spune, vrei?
COLOMBINA: I,a dumneavoastră, doamnă?
DORALICE : Da, la mine. Vezi bine că nu pot fără camerístă, iar tatăl meu îţi va mări leafa. Cu toate că te-am certat puţin, recunosc că eşti o tînără vrednică, credincioasă şi îndemînatică. Dacă primeşti, iată doi ţechini, leafa pe două luni înainte.
COLOMBINA: înălţimea-voastră mă obligă în aşa fel, încît nu pot spune nu.
DORALICE : Prin urmare vei fi în slujba mea!
COEOUBINA: ZDa, înălţimea-woi-stiă!
DOILATJCE: Dai soacră-mea. ce va. spune?
COLO UBIN/V 1 ici e-aic i. Ce va. spune ?
DOXArjCE: 0 să mc iescarcirn noi. Aci, însă, nu vreau si af le a ionic .
COLOJIBISĪA: îiea. line, voi face întocmai cum îmi porunceşte înalţ iniea-vcastia.. Dar dacă doamna Isabella mi cheamă, sau îrni porunceşte ceva, trebuie s-o ascult?
DOLALICE: Da, s-o asculţi, *Şi* si nu-i dai a înţelege că eşti la rnine înainte de-a L-o spune eu.
COLOUBrMA: Dar sînt camerista înalţ imii-voastre?!
DOS.ALICE: Pentru moment îmi ajunge să nu-mi fii duşmani şi să-mi raportezi ca sfinţenie tot ce spune soacră-mea despre mine.

COLOMBINA : O, cît priveşte sfinţenia, să n-aveţi nici o grijă. Vă raportez totul; şi, ca să vă arăt că ţin la dumneavoastră, am să încep cbiar acum să vă spun cîte ceva din bîrfelile fostei mele stăpîne pe socoteala dumneavoastră.

DORALICE: Spune-mi, spune-mi, şi-am să-ţi fiu recunoscătoare.

COLOMBINA.- A spus... Dar, pentru numele lui dumnezeu, să nu suflaţi o vorbă! DORALICE: Nu te teme.

COLOMBINA: A spus că sînteţi o femeie de rînd, că ea nu poate să se coboare pînă la dumneavoastră şi că vă socoteşte ca pe sluga ei.

DORALICE: A spus ea asta?

COLOMBINA: întocmai. Jur. A spus că bărbatul dumneavoastră face rău că vă iubeşte şi c-o să se străduiască cît poate ca să-1 facă să vă urască.

DORALICE: Aşa a spus?

COLOMBINA : Vă jur pe cinstea mea!

DORALICE: Altceva n-a mai spus?

COLOMBINA: Nu-mi amintesc; dar pe viitor am să ciulesc bine urechile şi am să vă spun tot ce aud.

DORALICE: îmi ajunge atît. Ne-am înţeles.

coteVUMRA.: Plec, să nu dau de bănuit. *(Aparte.)* Eetitiu im ţechin pe lună îi spun nu numai ce se vorbeşte despre ea, dar mai pun şi de la mine cîte ceva. *(Plencă.)*

SCENA 4

DORAAUCE, apoi COI.OMBINA

DOS.AUCE: Eu **o** femeie de rînd? O femeie de rînd? Ce îndrăzneală! Nu se coboară pînă la mine? Eu nu mă cobor pînă la ea! Dacă nu eram eu, mureau cu toţii de foame. Bărbatul meu face rău că mă iubeşte? Giacinto face rău tot bătîndu-mi capul s-o respect pe doamna asta grozavă! Vrea ca fiul ei să mă urască? E greu, căci ştiu să mă fac iubită de cine vreau şi să scot din fire pe cei ce nu-i înghit.

COLOMBINA *(intrînd):* înălţimea-voastră!

DORALICE: Ce e?

COLOMBINA: Domnul cavaler del Bosco ar dori să vă salute.

DORALICE: Spune-i să vină.

COLOMBINA: Numaidecît. înălţimii-voastre îi stă bine să fie servită de un cavaler, dar doamnei Isabella i-a trecut timpul. *(Pleacă.)*

SCENA 5 DORALICE, apoi CAVAI^ERUI, DEI, BOSCO

DORALICE: Am plasat bine aceşti doi ţechini.

CAVALERUL *(intrînd):* Doamnă, îngăduiţi-mi să vă mai deranjez o dată.

DORALICE: Domnule cavaler, ştiu că nu merit atenţiile dumneavoastră şi de aceea îngăduiţi-mi ca mai întîi să vă pun o întrebare.

CA.TAUBBTT-.rAa. si vi a.s.<ult cu cea mai mare atenţie.

DOK.AUCE: Tă rog si-mi sj Ţineţi, dai sincer, să nu care cuniva să rxâ menajaţi!

CAVALERUL,: Vă. jar câ annsă fi 11 eîbse poate de sincer.

DOILALICE: Spiiae^L-tii, aţi -venit să mă vedeţi din plăcere, sa.11 fi iudei voipi si mă împăcaţi cu contesa. Isabella?

CAVALERUL: Aş fi fericit să reuşesc să vă împac; dar vi asigur că cel mai mult doresc să am cinstea de a mă luctiia de bunăvoinţa dumneavoastră .

DORALICE: Sînteţi dispus si mi preferaţi soacrei mele?

CAVALERUL: Fireşte, şi aceasti preferinţă vi se cuvine pentru meritele dumneavoastră. Şi o simpatie, bineînţeles plină de respect, mă obligă s-o doresc.

DORALICE : Prin urmare n-o să vă fie greu si vă declaraţi făţiş de partea mea?

CAVALERUL: E suficient să nu fiu nevoit să comit o impoliteţe, ceea ce nu se potriveşte firii mele.

DORALICE: Niciodată n-aş fi în stare să vă cer o faptă nedemnă.

CAVALERUL: Porunciţi, şi voi face orice ca să vă fiu pe plac!

DORALICE: Aflaţi atunci că soacra mea m-a jignit într-un mod foarte grav. CAVALERUL: Cum se poate? Scuzaţi-mă, dar mie mi se pare că dumneavoastră aţi jignit-o... DORALICE: Jignirea mea e un fleac în comparaţie cu a ei.

CAVALERUL: Nu s-au scurs decît cîteva ceasuri de cînd am avut cinstea să vă văd. S-a mai întîmplat oare ceva între timp?

DORALICE: Soacra mea vrea să-şi ruineze casa.

CAVALERUL: Nu vorbiţi aşa, pentru numele lui dumnezeu !

DORALICE: Să nu vorbesc aşa? Să nu vorbesc aşa? Prin urmare tot mai ţineţi cu ea ?

CaYalehul: Dar, scumpa mea contesă, dacă se ruinează casa aceasta, nu veţi fi cruţată nici dumneavoastră şi nici contele Giacinto.

DORAXICX: Ştiu. Dar aşa n-o mai putem duce.

CAVi.LBH.UL: Sînt foarte curios să aflu ce s-a mai întLitijlai.

DORALICE: A. avut îndrăzneala să spună ca bărbatul mea face rău că mă iubeşte şi că se va strădui din răsputeri să-1 facă să mă urască.

CAA[R] ALERUL: Doamna mea, aţi auzit-o chiar dumneavoastră vorbind astfel?

DORALICE : N-am auzit eu, dar ştiu sigur că e aşa.

CAVALERUL: Nu-mi vine să cred. E cu neputinţă!

DORALICE : Mă credeţi în stare să spun un neadevăr?

CAVALERUL: Niciodată n-aş îndrăzni să vă cred în stare de asemenea faptă. Dar cine v-a spus aceste cuvinte a făcut-o fie din greşeală, fie din răutate, fie din neştiinţă.

DORALICE.- Bine! *(Strigă.)* Colombina!

SCENA 6

COLOMBINA şi cei de mai înainte

COLOMBINA *(intrînd):* înălţimea-voastră! **DORALICE**: Repetă, te rog, ce-a spus soacra mea despre mine!
COLOMBINA: Doamnă... iertaţi-mă...
DORALICE: Nu te teme... Domnul cavaler nu va repeta nici un cuvînt. **CAVALERUL:** Oh, nu-ţi fie teamă, nu spun nimic. **DORALICE**: Haide, vorbeşte odată, ce-a spus stimata doamnă despre mine? **COLOMBINA**: A spus că sînteţi o femeie de rînd... **DORALICE**: Nu, nu mă refer la asta. Ce-a spus despre bărbatul meu? **COLOMBINA**: Că face rău că vă iubeşte.
bORALICS: Xtiziţi; ŞÎ altceva.!
COLCIUINK: Că vrea să-1 £a<ă să vă urască.
DOR.AL-ICE: JLţi auzit?
COLC:ORSIA: Tiirdeă stuteţi o femeie de rîriâ. **doralice** : Txgi de-sici! ?ă linăgicaicele astea mai pan îjlcfcdeanaa şi de la. ele cile ceva. **COLOIORSFA.:** §î JE arrnă. a rxai zis că nu coboară... **DOR.AUC5:** Pleacă , pleacă, na mai vreau s-audnimic! **COLOMIRUI.** *(cavalerului):* Pentru Dumnezeu, vă rog să au mă distrugeţi! **CA.VAIERUL,:** *In* privinţa niea fii fără teamă. Nu voi spune mm.ic.
coi/OMBriTA *(cavalerului): Şi* despre dumneavoastră a spus ceva... **CAVALERUL**: Şi ce-a spus?
COLOMBINA: Că sînteţi un cavaler care vine mereu în vizita pe la toată lumea şi nu dă niciodată bacşiş servitorilor. *(Pleacă.)*

SCENA 7

DOR ALICE şi CAVAI.ERUI, BEL BOSCO

CAVALERUL: Scumpă doamnă contesă, cum puteţi da crezare acestor vorbe? **DORALICE**: Sînt sigură c-a spus adevărul. Aşa cum a spus-o nu poate fi decît adevărat. **CAVALERUL**: Colombina, ştiţi prea bine, e de mulţi ani camerista contesei Isabella. . **DORALICE** : Tocmai de aceea nu s-ar încumeta să spună o minciună care i-ar pricinui necazuri stăpînei sale.
CAVALERUL: O fi certat-o, şi ea s-o fi supărat. **DORALICE:** Domnule cavaler, vă salut! *(Vrea să plece.)*

CAVALERUL: De ce vreţi să mă lipsiţi de bunăvoinţa dumneavoastră ?

DCXAEICE: Fiindcă ţineţi parte soacrei mele.

cwilSSTi,: Sîat sluga dumneavoastră. Dar **aş** vrea si vi rid liniştită şi mulţumită.

DOX-VLICE: Trebuie să vă hotar îţi: sau s înteţi de partea mea, sau sînteţi de partea ei.

CAVAXERTJX-: In calitatea mea de cavaler, sînt de partea dumneavoastră.

DORALICE: Dacă sînteţi de partea mea, atunci să nu mâ rnai contraziceţi.

CAVALERUL: N-am să ies din cuvîntul dumneavoastră.

DonAXJCE: între soacră şi noră cine are dreptate?

CAVALERUL: Dumneavoastră!

DORALICE : Cine a fost jignită?

CAVALERUL: Dumneavoastră!

DORALICE: Şi cine trebuie să aibă pretenţia să i se ceară scuze? **CAVALERUL** : Dumneavoastră! **DORALICE:** Şi cine trebuie să cedeze? **CAVALERUL:** Dumneavoastră...

DORALICE: Eu?!

CAVALERUL: Nu, nu dumneavoastră, voiam să spun...

DORALICE: Ea trebuie să cedeze. **CAVALERUL:** Desigur.

DORALICE: Şi dacă ne întîlnim faţă în faţă, cine **va** trebui să vorbească prima?

CAVALERUL: Aş spune...

DORALICE: Ea fiind mai bătrînă, nu se cade să fiu eu cea dintîi care s-o salut. **CAVALERUL:** S-ar putea vedea... **DORALICE**: Să nu lungim vorba. Ea trebuie să-mi vorbească prima. **CAVALERUL:** Da, întocmai. Ea trebuie. **DORALICE**: Sînteţi de aceeaşi părere? **CAVALERUL**: Pot eu oare să vă contrazic? **DORALICE**: Perfect. Dacă şi un cavaler de seamă ca dumneavoastră e de aceeaşi părere, atunci sînt sigură că e bine ceea ce fac.

CAVALERUL: Dar eu, iertaţi-mă...

DOK^UCE: Dacx-rai^avcibL amabil, am să-i răspund ciiriLicLos.

CAVVLXiixXr Bravo, foarte bine, vă felicit pentru snjutierea iionearoastri! **DORALICE:** *Şi* sâ niai indrianeasca cineva să spună că sînt rea!

CAVAXLEXX: Sinteţi cea mai bană domniţă din lume! **DORALICE:** Tă joii câ d.orinţ:a. tnea cea mai fierbinte e sa mi fac iubită de toată lumea! **CAVALERUL:** Se şi vede, într-adevăr... **DORALICE**: Cei ce rnâ servesc mă adoră. **CAVALERUL:** Chiar şi Colombina? **DORALICE:** Colombina e trup şi suflet pentru mine. Doar i-am dat doi ţechini. **CAVALERUL,:** Iaca veţi proceda astfel, veţi fi adorată. **DORALICE:** Soacra mea, care a luat douăzeci de mii de scuzi, n-are ochi si mă vadă.

CAVALERUL: Dar pentru ce? Pentru ce? **DORALICE**: Pentru că e o femeie rea. **CAVALERUL:** Aşa o fi.

DORALICE: Fără îndoială că aşa e. CAVALERUL: Da, fără îndoială.

SCENA 8

COLOMBrNA şi cei de mai înainte

COLOMBINA *(intrînd):* înălţimea-voastră, luminăţia-sa, părintele dumneavoastră, ar dori să vă spună două vorbe.

DORALICE:: .Să poftească.

COLOMBINA: Nu vrea să vină. Aşteaptă în camera de alături.

DORALICE: Poate are de gînd să-mi facă vreo scenă ridicolă din cauza soacrei mele.

CAVALERUL: Cînd un tată porunceşte...

DORALICE: S-a terminat cu poruncile, acum sînt măritată .

CJLVALI R.UL: Aşa e. Dar de la el puteţi spera întotdeauna cîte ceva.

EORAXICE: Ştiu, şi tocmai de aceea îl ascult. Gata, daca ţine ca eu să-i vorbesc prima contesei Isa-lella, o voi face. Domnule cavaler, vă aştept după ce pleacă tata. *(Iese.)*

CAVALERUL: Cum se face, Colombina, că eşti atît de săritoare cînd e vorba de tînăra contesă?

COLOMBINA: Am suflet bun şi servesc din toată inima pe cei ce sînt darnici cu mine.

CAVALERUL: Acuma, ascultă: ţine jumătatea asta de ducat, ca să nu mai spună stăpîna ta că nu dau nimic slugilor.

COLOMBINA: Mulţumesc. Ştiţi acum ce-o să spună?

CAVALERUL: Ce?

COLOMBINA: Că v-aţi ruinat dîndu-mi jumătatea asta de ducat. *(Iese.)*

CAVALERUL: Blestemată cameristă! Ea-i cauza tuturor certurilor din casa asta. Numai ea duce vorbele de la una la alta, iar femeile pleacă cu uşurinţă urechea la toate intrigile. Cînd aud că se vorbeşte de rău, cred totul fără să mai judece, şi de aceea se duşmănesc fără motiv. Tare-aş vrea s-o văd pe Colombina prinsă cu mîţa-n sac de amîndouă şi pedepsită pentru toate minciunile. Din păcate, de multe ori liniştea unei case atîrnă de limbuţia unuia sau a altuia. *(Pleacă.)*

SCENA 9

Salon

CONTELE ANSELMO, cu o **carte mare, în manuscris,**
şi BRIGHELLA

ANSELMO: Oh, ce rău îmi pare că nu cunosc limba greacă! Manuscrisul acesta e un tezaur, dar nu-1 înţeleg! Brighella!

MLICHEU.L: înalţ iriiea.-voastră!

AîfSOîiuO: Arn găsit uti stravecii manuscris grecesc, care valorează o sută de "**Jecli** ini, şi eu l-am căpătat numai pentru zece.

MUGEELLA *(apwtt):* Ce mă jaivescpe mine lucrurile astea!

/NSEUiO: E un codice original.

IRIGKELU : Un fleac! U **li** codice original? Şi ce se află înăuntru? **ANSELMO:** Tratatele de pace dintre republica Spartei şi republica Atenei.

BRIGHELIA: 0, ce frumos!

ANSELMO: O adevărată fericire, pentru că e unica copie care mai există pe lunie. Şi-apoi, ascultă şi minunează-te, e scris chiar de mîna lui Demostene !

BRIGHELLA: Vai de mine! Să fie oare cu putinţă? **ANSELMO:** Ce fel de anticar aş fi dacă n-aş pricepe caracterele veciii?! **BRIGHELLA**: Scumpul meu stăpîn, vă rog, citiţi-mi cel puţin titlul... **ANSELMO:** Ţi-am spus doar de-atîtea ori că nu ştiu greceşte.

BRIGHELLA: Atunci cum înţelegeţi caracterele, dacă nu cunoaşteţi limba?

ANSELMO: Foarte bine. întocmai ca cel care se pricepe la pictură, dar nu ştie să picteze.

BRIGHELLA *(aparte):* Dumnezeule, mor de necaz că mi-au scăpat acei zece ţechini! Oricum, tot aruncă banii aiurea. E mai bine să profit eu decît un străin...

ANSELMO: Minunată carte! Un codice nemaivăzut! Parcă ar fi fost scris acum... **BRIGHELLA**: Spuneţi-mi, stăpîne, îl cunoaşteţi pe domnul căpitan Saracca? **ANSELMO**: îl cunosc foarte bine. Pretinde că are o galerie de seamă, dar nu conţine mai nimic de valoare.

!BEi GKELLA: Totuşi, a băgat în ea o mulţime de bani. **AITSR1M0:** A cheltuit, în douăzeci de ani, mai mult de zece mii de scuzi. Cu toate astea n-are nimic de seamă.

BRIGHELLA: Ştiţi că 1-a lovit o mare nenorocire. Are nevoie de bani şi vrea să-şi vîndă galeria.

ANSELMO : Vrea să şi-o vîndă? Oh, s-ar putea achiziţiona lucruri bune.

BRIGHELLA: Dacă aveţi de gînd, momentul e foarte potrivit.

ANSELMO; Am să-i iau obiectele cele mai de preţ.

ERI **GHEIXA**: El vrea să vîndă totul dintr-o dată.

ANSELMO: Dar trebuie să ceară mii de ţechini!...

BRIGHELLA: Mai puţin decît vă închipuiţi. Pentru trei mii de scuzi puteţi căra tot calabalîcul.

ANSELMO : Trei mii de scuzi? Ar merita să-ţi vinzi şi cămaşa de pe tine pentru asemenea treabă. Dacă aş fi ştiut acum patru zile, nu i-aş mai fi plătit pe neruşinaţii aceia de creditori!

BRIGHELLA: Nu-i nimic dacă nu aveţi toţi banii. Aranjez eu. să luaţi totuşi lucrurile, parte cu bani peşin, parte cu o poliţă.

ANSELMO: Oh, de m-ar ajuta dumnezeu! Scumpe Brighella, aş fi cel mai fericit om din lume! Cît crezi că trebuie să-i dau în numerar?

BRIGHELLA: Cel puţin două mii de scuzi.

ANSELMO: N-am decît o mie cinci sute, restul... s-a dus!

BRIGHELLA: Am să văd eu dacă nu se mulţumeşte şi cu atîta.

ANSELMO: Scumpe Brighella, nu pierde nici o clipă, aleargă şi fă tîrgul! **BRIGHELLA**: Va trebui să dau şi o arvună. **ANSELMO**: Fireşte! Dă-i aceşti douăzeci de ţechini.

BRIGHELLA: Zbor...

ANSELMO: Ai grijă să-ţi dea inventarul, numără obiect cu obiect, pe urmă vino să-mi spui ce-ai făcut, căci trebuie să le văd şi eu.

iregheo/u. : jWm pL«ca.t. Daca **îatîr2ii,** ar patea să ani-o ia. altul **îcaiiLte.**

ANSELMO: Ferească Dumnezeu! IC-aş spînzura ie necaz !

breghexla *(aj>zrUj.m* E-adevirat că domnul căpitan vrea să-şi vîndă galeria; iar cu aceşti douăzeci de ţechini cumpăr şt ea niscai fleacuri, pe care o să le aduc aici împreună cu alte nimicuri, şi el, ne-ghiobal, care haba.i n-are pe ce lume trăieşte, o să mi le plătească cu bauigrei. *(Pleacă.)*

SCENA, io

CONTELE ANSELMO, apoi PANTALONE

ANSELMO: Nici n-am visat să dau peste un asemenea chilipir. Dar norocul îţi iese în cale tocmai cînd te aştepţi mai puţin.

PANTALONE ***(Un culise):*** Se poate?

ANSEI/MO: Iată c-a venit şi bietul Pantalone; nu se pricepe la nimica! Vino, vino, domnule Pantalone!

PANTALONE: Vă salut respectuos, domnule conte.

ANSELMO: Spune-mi, te rog, dumneata, care ai legături cu străinătatea, cunoşti limba greacă?

PANTALONE: O cunosc la perfecţie. Am stat zece ani la Corfu. Mă îndeletniceam acolo cu negoţul, şi în timpul liber mă distram învăţînd greceşte.

ANSELMO: Cunoşti atunci slovele greceşti?

PANTALONE: Fireşte. Numai că una-i greaca literară, şi alta-i greaca vulgară. Totuşi o rup în amîndouă limbile.

ANSELMO: Dacă-i aşa, vreau să-ţi arăt ceva frumos.
PANTALONE: Cu plăcere. ANSELMO: Iată un codice grecesc.
PANTALONE: Prea bine. Am mai văzut asemenea codice.

ANSELMO: E scris chiar de mîna lui Demostene. PANTALONE: Trebuie să fie ceva **cu** totul deosebit. ANSELMO: Uită-te şi, dacă te pricepi, citeşte! PANTALONE *(uitindu-se):* Acesta e scris de Demostene ? ANS ULM© : Da. Sînt tratatele de pace dintre Sparta şi Atena.

PANTALONE: Tratatele de pace dintre Sparta şi Atena? Ştiţi ce conţine această carte? ANSELMO: Ei, ce conţine?

PANTALONE: E o carte de canţonete greceşti, pe care le cîntă copiii la Corfu.

ANSELMO: Ştiam eu că nu te pricepi la greaca.

PANTALONE: Ascultaţi: *Matia mu, mata chia mu, ca-lisfera, matia mu...*

ANSELMO: Trebuie să fie nume proprii de-ale spartanilor sau de-ale tebanilor.

PANTALONE: Ba asta înseamnă: *Viaţa mea, dulcea mea viaţă, bună seara, viaţa mea...*

ANSELMO : Nu ştii să citeşti. Acesta e un codice grecesc care mă costă zece ţechini, dar valorează peste o sută.

PANTALONE: Un băcan n-ar fi dat pe el nici trei parale.

ANSELMO: Ocupă-te de postavurile şi de mătăsurile dumitale, nu de scrieri vechi! PANTALONE: îmi pare rău, domnule conte, dar, după cîte văd, mergem din rău în mai rău. ANSELMO: Ce vrei să spui cu asta? PANTALONE: Vă risipiţi banii pe caraghioslîcuri de soiul ăsta, iar casa dumneavoastră se duce de rîpă.

ANSELMO: Eu mă distrez fără să stînjenesc pe nimeni. Socotelile le ţine soţia mea, aşa că eu nu preju-diciez interesele familiei. PANTALONE: Dar nu vă gîndiţi şi la pacea, la buna înţelegere din casa dumneavoastră? ANSELMO: Eu mă gîndesc la mine, puţin îmi pasă de alţii...

PAUrrfcLO îl : mx ştiţi că, a.tanci cînd capul fami-liei na ia seara.* La Irelxiile gospodăriei, toate merg- pe dos?

iLXSELJLO : Cinci e linişte, sfat capul familiei; «înd e cearta, sînt coada. PitfTUOUE: Idi-l spus fiica mea ci doamna contesă IJabella a. jignit-o. ANSLUMO : Iar soţia mea spune dimpotrivă, că fiica dumitale a jignit-o pe ea. Tezi şi dumneata deci cu ce fel de nebirac avem de-a face!? PANTAIONE: Şi totuşi trebuie să dregem lucrurile. ANSELMO : Eu te-aş sfătui să faci ceea ce fac şi eu. PANTALONE: Adică? ANSEXIIO : Să le laşi să. fiarbă în propria lor zeamă. PANTAIOKE: Dacă lucrurile merg tot aşa, cine ştie

ce-o să se mai întîrnple! **ANSEXîIO** : Ce vrei să sc întîmple? **PANTALONE**: Doamna contesă e niţel cam prea mîn-
dră!
ANSELMO: Iar fiica dumitale e prea plictisitoare! **PANTALONE**: Aş vrea ca între noră şi soacră să fie înţelegere.
ANSELMO : Şi cum putem face să fie înţelegere? **PANTALONE**: En am să-i vorbesc fiicei mele şi sînt
sigur c-are să m-asculte. **ANSELMO**: Eu... e zadarnic să-i vorbesc soţiei mele...
PANTALONE: De Ce?
ANSELMO: Fiindcă niciodată nu mi-a făcut pe plac. Nici eu ei, nici ea mie.
PANTALONE: Totuşi e nevoie să-i vorbiţi, pentru liniştea întregii familii.
ANSELMO: Eu nu sînt certat cu nimeni.
PANTALONE: De ce vă place să fiţi un om de paie?
ANSELMO: Ce-ai vrea să fac?
PANTALONE: Totul, pentru ca aceste două fiinţe să se împace. Să le facem să-şi vorbească, să se explice, să se potolească. Şi ar fi bine să fiţi şi dumneavoastră de faţă.
ANSni.MO:: Bine, bine, voi fi.
PANTALONE : Trebuie să puneţi un cuvînt bun.
ANSELMO: îl voi pune.
PANTALONE: Am vorbit şi cu doamna contesă şi mi-a făgăduit să vin în salon, uade va fi şi fiica mea. **ANSELMO:** Bun, ai făcut destul.
PANTALONE: Vom fi numai noi: dumneavoastră, eu, consoarta dumneavoastră, fiica mea şi ginerele meu.
ANSELMO: Altcineva nimeni? **PANTALONE**: Nu e nevoie şi de altcineva. **ANSELMO:** Va fi greu. **PANTALONE:** De ce va fi greu?
ANSELMO: Femeile îşi au întotdeauna sfătuitorii lor.
PANTALONE: Cred câ fiica mea nu are pe nimeni. **ANSELMO:** Nici o grijă, va avea. **PANTALONE**: Doamna contesă are?
ANSELMO: Mai întrebi? Fireşte că are. **PANTALONE**: Şi dumneavoastră ce spuneţi? **ANSELMO:** Eu îmi v£d de medalii. **PANTALONE**: Ginerele meu nu va îngădui una ca asta. **ANSELMO**: Fiecare se poartă cum crede de cuviinţă.
PANTALONE: Nu asta trebuie să slujească drept regulă
pentru un cap de familie. **ANSELMO:** Spune-mi, te rog, cîţi ani ai?
PANTALONE: Şaizeci.
ANSELMO: Vrei să trăieşti pînă la o sută?
PANTALONE: De-ar da drmnezeu!
ANSELMO: Dacă vrei să trăieşti pînă la o sută de ani, înlătură asemenea griji. Ia pildă de la mine. *(Pleacă.)*

SCENA II

PANTALONE, singur

PANTALONE: Halal om, n-am ce zice! în ce casă am adus-o pe biata mea copilă! Cu medaliile astea ale luixi-aresâ riairâmhii c-iinLci o para, şi, culmea nenorocirii, casa se ix.ce ie rîpă şi el nici niisesincJuseşte. ***J>a*** da.cănti-i pasă lui, are să-mi pese mie. N~-o ara. pe lumedecît pe fata asta şi nu vreau să mor cu durerea c-arrt sacrificat-o. Mare greşeala am fâcnfc că rr-am rnlritat-o cu urmi de teapa mea. Piuă şi pe mine m-au orbit fumurile nobleţei, şi am mai cheltuit şi douăzeci de mii de scuzi! Ce-am lăcut, ce-arra lâcat!? Banii iau înghiţit valurile, şi eu mi-am înecat copila!

SCENA 12

ARLECCHIHO, travestit îa alte haine, şi P AMIALONTE

ARLECCHINO *(aparte):* De l-aş găsi pe domnul conte singur, să-1 fericesc cu cîteva straşnice antichităţi, fără a fi nevoit să împart cîştigul cu Brighella...

PANTALONE *(afarte.):* Cine-o mai fi şi ăsta?

ARLECCHINO *(aparte):* Nu-1 cunosc pe bărbos.

PANTALONE: Cine eşti, nobile domn, şi ce doreşti?

ARLECCHINO: înainte de-a răspunde, vă rog să-mi spuneţi dumneavoastră cine sînteţi.

PANTALONE: Un prieten al domnului conte Anselmo.

ARLECCHINO: Vă plac antichităţile?

PANTALONE: îmi plac. *(Aparte.)* Pare-a fi unul din acei care-1 duc cu fofîrlica.

ARLECCHINO: Dacă luminăţiei-voastre vă plac antichităţile, aflaţi atunci că sînt anticar şi am venit să-1 fericesc pe domnul conte Anselmo.

PANTALONE *(aparte):* Să-1 iau cu încetişorul ca să aflu totul. *(Tare.)* Scumpe prietene, dacă mi-ai face mie favoarea asta, pe lîngă bani, te-aş mai servi cu tot ceea ce-mi stă în putinţă atunci cînd o fi să ai nevoie de ceva.

A:RLECCHINO: Văd că sînteţi nobil. Ia priviţi ce marfă ! Priviţi ce antichităţi, ce lucruri rare, ce minunăţii! Vedeţi asta? *(îi arată un papuc vechi.)*

PANTALONE: Parc-ar fi un papuc vechi.

ARLECCHINO: E papucul lui Nero, acela cu care-a lovit-o pe Popeea cînd a izgonit-o de pe tron.

PANTALONE: Bravo! Ce raritate! Altceva mai aveţi? *(Aparte.)* Mare bandit!

ARLECCHINO: Ia uitaţi-vă şi la asta! *(îi arată nişte bucle.)* Ăsta e părul Eucreţiei Romana care a rămas în mîna lui Sextus Tarquinius atunci cînd voia s-o ademenească.

PANTALONE: Nemaipomenit! *(Aparte.)* Ce probă de pungaş!

ARLECCHINO: Priviţi...

PANTALONE: Nu mai vreau să văd nimic! Hoţule, pungaşule, nemernicule! Mă iei drept mameluc? Pe cine vrei să îmbrobodeşti? Escrocule, ai să-n-funzi puşcăria!

ARLECCHINO: Ah, domnule, fie-vă milă, pentru numele lui Dumnezeu!

PANTALONE: Cine te-a adus în casa asta?

ARLECCHINO: Brighella, domnule!

PANTALONE: Cum, Brighella?

ARLECCHINO: Da, domnule. împărţim cîştigul pe din două.

PANTALONE: Aşa, va să zică Brighella îşi pungăşeşte stăpînul.

ARLECCHINO: Face şi el ca atîţia alţii.

PANTALONE: Vino cu mine. *(Aparte.)* Astfel poate că voi reuşi să-i deschid ochii domnului conte. *(Tare.)* Vino cu mine!

ARLECCHINO: Unde?

PANTALONE: Nu te teme! Vino cu mine şi n-avea grijă.

ARLECCHINO: Fie-vă milă de un biet nenorocit.

PANTALONE: Ai merita să te mănînce ocna! Dar n-am eu inima asta. Vreau numai să-i repeţi domnului conte tot ce mi-ai spus mie. Atîta tot.

A.xiiECcnrK'O : Da, domnule, spun tot ce vreţi. **?**

ANTATONE: S§ mergoril

XEJtiiCcnrK'O : Fac tot c< spuneţi. ***(Afarte.)*** Cliar şi pentru hoţie îţi -trebuie un dram de noroc. *(Por-**neşte.).***

?antuione: Iată **1111.** Im prilej ca să-i arăt domnului cente că toată lumea îşi bate joc de el. ***(Ies.)***

SC SNA r$

COSTIŞA ISABErAA şi DOCTOBVI,

ISABELLA : Pînă şi dumaeata mă faci să-mi ies din fire.

DOCTORUL: Eu im scot o vorbă, dar aţi auzit ce-a spus domnul Pantalone. ISABELLA : Cu ce drept se-amestecă moşneagul acesta în casa mea? Aici eu poruncesc, şi după mine, soţul meu.

DOCTORUL: Foarte bine. Departe de el gîndul să facă pe stăpînul, dar ţine la această casă şi vrea să vă vadă trăind în pace şi bună înţelegere.

ISABELLA: Dacă vrea să fie pace, s-o silească pe fiica sa să-şi bage minţile în cap.

DOCTORUL: El spune că e nevinovată.

ISABELLA: Nevinovată? Nevinovată? Şi dumneata o mai şi repeţi? Blestemat să fie ceasul cînd ai pus piciorul în casa noastră!

DOCTORUL: Domnul Pantalone spune că e nevinovată, eu nu spun nimic!

ISABELLA: Ajunge! Dacă vorbeşti astfel, poţi să pleci de-aici!

DOCTORUL: Frumos! Minunat! Acum mă chemaţi,

acum mă goniţi. **ISABELLA** : Dacă mă scoţi din sărite! Adu-mi ceva de
băut!

DOCTORUL: îndată I ***(Se duce să aducă de băut.)***

ESAMLLA : Blestemata! Eu, bătrînă! **DOCTORUL** *(aducindu-i un pahar cu vin pe o farfurioară):* Sînteţi servită!

ESABBLLA : Nu vreau vin!

DOCTOR.UX: Mă duc atUnci să v-aduc apă. *(Iese.)*

ESASELLA : „Vă salut, fiindcă sînteţi mai bătrînă decît mine"!?

DQCTORUX *(aducîndu-i un pahar cu ăpa):* Poftim apa!

ESABELLA: Mii de blesteme! Rece mi-o aduceţi?

DOCTORUL: Dar cea caldă unde-i?

rsABELXA: Pe foc, pe foc!

DOCTORUL: Am să v-aduc caldă! *(Iese.)*

ISABELLA: Pînă acum nimeni n a rostit acest cuvînt în faţa mea. Dar ce făcea domnul cavaler în compania ei? Ar fi nemaipomenit să mă lase pe mine pentru a o servi pe Doralice!

SCENA i4

COI.OMBINA şi CONTESA ISABE«,A

COLOMBINA: Doamnă, stăpînul vă roagă să veniţi în apartamentul domniei-sale.

ÎSABELLA: Ce vrea de la mine?

COLOMBINA: Nu ştiu, doamnă. E şi domnul Pantalone acolo.

ÎSABELLA: Bine, bine, o să auzim noutăţi. Spune-mi, te rog, l-ai văzut pe cavaler cînd s-a dus în camerele Doralicei?

COLOMBINA: L-am văzut foarte bine.

ÎSABELLA: Cît a stat?

COLOMBINA: Peste două ceasuri, şi după puţin s-a
întors din nou la ea. **ÎSABELLA:** S-a întors din nou la ea? **COLOMBINA:** Da, doamnă, s-a întors din nou. **ÎSABELLA:** N-ai fost pe-acolo, n-ai auzit ce spuneau?

<OlomSisiA.: O, ea nu pan piciorul în. cameia aceea.
ZEu **i**-o> servesc decîl pe stâpLra taea. **ISABXL.U.** : Ce n.«roadă! i>i nn iLi *ti* stare să te duci
iti camera, ei şi si "tragi cu iticcaea la ce vorbesc, ca sa aflu. şi eu... pleacă, eşti **o** proastă! **COIOMIJMA-:** N~eroadă? ! Proastii*! Am fost, dar n-am
vrui să vă spun. **ISABELLA** : Da? Spâne-ini, ce făceau? **COEOMIINA:** îşi vorbeau în taină.

ISABELLA : Vorbeau poate despre rnine?

COEOMIIKTA: Fireşte. **ISABELLA** : Şi ce spuneau?

cotOMIlUA: Că sînteţi plictisitoare, nesinceră şi mai
ştiu eu ce... **ISABELLA:**
Afurisit cavaler!

SCENA 15

DOCrORCI,, cu apă caldă şi cele de mai înainte

DOCTORUL: Poftim apă caldă.

ISABELLA *(o ia, vede că-i fierbinte şi, aruncînd-o, îl nimereşte -pe Doctor):* Să te ia dracu, nu vezi că frige?

DOCTORUL: Vă rămîn foarte obligat pentru bunăvoinţă.

ISABELLA: Pentru bunăvoinţa de-a te fi opărit. **DOCTORUL:** Nu face nimic.

ISABELLA *(Colombinei):* Şi ce-au mai spus despre mine?

COLOMBINA: Atît am auzit. Dacă mai aflu ceva, vin şi vă spun.

ISABELLA: Fii atentă, fii numai ochi şi urechi., căci mă interesează tare mult. **COLOMBINA:** Vă amintiţi, luminăţia-voastră, că mi-aţi făgăduit mai demult **o** pereche de pantofi?

ISABELLA *(dîniu-i un ducat):* Ţine şi cumpără-ţi ce-ţi pLace.

COLOMBINA; Fiţi binecuvîntată! *(Aparte.)* Nu e rău sâ macini la două mori! *(Pleacă.)* **ISABELLA** *(aparte):* Sase poarte cavalerul astfel cu mine?!

DOCTORUL: Vreţi să vă aduc puţină apă călduţă? **ISABELLA** *(aparte):* în casa mea? Sub ochii mei? **DOCTORUL:'** Nu fiţi mîniată, doamnă, n-am făcut-o într-adins... **ISABELLA** *(aparte):* Frumos îi şade! **DOCTORUL**: Spuneţi, doamnă contesă...

ISABELLA: Nu mă mai plictisi!

DOCTORUL: Dar ce v-am făcut? Veşnic vă purtaţi rău cu mine, veşnic mă chinuiţi. **ISABELLA**: Vino cu mine în apartamentul soţului meu. *(Pleacă.)*

SCENA 16

DOCTORUL singur

DOCTORUL: Iată cum eşti răsplătit cînd serveşti o doamnă de rang! Pentru puţină vanitate acolo, îndur mii de jigniri. Ce să fac?! M-am obişnuit, şi acum nu mai pot altfel. *(Pleacă.)*

SCENA i7

Camera contelui Anselmo CONTELE

ANSELMO şi PANTALONE

ANSELMO: Am venit. Va trebui să stau mult? **PANTALONE**: Să aşteptăm pînă vin. Trebuie neapărat

să le spunem cîteva cuvinte ca să le împăcăm. Pe urmă se duce fiecare unde vrea.

ANSEX,MC ***(Apxrtz):*** Nu mai vine odaia Briglella cu răspunsul!

PANTALONE: Vine cineva, dar nu văd bine cine e.

ANSELMO: 13 soţia mea.

PANTALONE: Şi cine mai e cu ea?

ANSELMO: *JSv* v-ani mai spus? Consilierul *său.*

PANTALONE: Doctorul lalanzoni?

ANSELMO: Ea, un vechi prieten.

PANTALONE : Dar de ce se amesteci în "treburile noastre? N-ar li mai bine să fim sirguri?

ANSELMO: Lăsaţi-1 să vina, ce pierdeţi?

PANTALONE *(aparte):* Ce caracter minunat are domnul conte!

SCENA 18

CONTESA ISABELLA cu DOCTORUL, care o ţine de mină, şi cei de mai înainte

ANSELMO: Bine-aţi venit, bine-aţi venit. **DOCTORUL**: Plecăciune domnului conte! **PANTALONE**: Doamnă contesă, sluga dumneavoastră preaplecată! **ISABELLA:** Cu plecăciune.

PANTALONE *(încet, contelui):* Spuneţi-i ceva. Să punem odată lucrurile la punct!

ANSELMO:. Fie. Din moment ce-am ajuns aici, fireşte c-o s-o facem. *(Supărat.)* Scumpă contesă, v-am chemat aici pentru o chestiune foarte importantă şi-am să vă explic în cîteva cuvinte despre ce e vorba. Vreau ca în casa mea să fie linişte. Dacă între dumneata şi nora dumitale a avut loc vreun schimb de cuvinte, trebuie să se uite totul. Vreau să vă împăcaţi, şi chiar acum, în faţa mea, şi să vă purtaţi faţă de Doralice ca în prima zi. Aţi înţeles? Vreau să fie aşa!

ISABELLA: Vreau?

aurSBLMO *(tot supărat):* Da, doamnă, vreau. Aceasta « o rorbă pe care o rostesc o dată pe au, **dar,** ctnd o spun, e sf înt!

ESAltELLA: Vrei, deci...

ASTSELMO: Vreau, şi-ai auzit bine ce vreau. Nu e nevoie s-o repet a doua oară.

ISABELLA : Eu cred că şi-a pierdut minţile. în **viaţa** lui-n-a vorbit astfel.

ANSEI/MO *(lui Pantalone):* Ei, ce spui? M-am purtat bine?

r **ANTAL ONE**: Foarte bine! **ANSELMO**: Sînt istovit!

SCENA 19

DORALICE, CAVALERUL DEL BOSCO, GIACINTO şi cei de mai înainte

PANTALONE *(lui Anselmo):* De ce se amestecă domnul acela în treburile fiicei mele? ANSELMO *(încet):* Nu ţi-am spus? E sfătuitorul ei! CAVALERUL.- Domnii mei, tot respectul! DORALICE: Sluga domniilor-voastre. ANSELMO *(Isabellei):* Şi dumneavoastră, doamnă, nu spuneţi nimic? ISABELLA : Plecăciune! Plecăciune!

ANSELMO: Să luăm loc şi să trecem la fapte. *(Se aşază cu toţii. Aparte.)* Brighella tot nu vine! Cît o fi ceasul? Domnule cavaler, cît e ceasul? CAVALERUL: Nu ştiu, mi-am dat ceasul la reparat. DORALICE *(uitîndu-se la ceas):* Vă spun eu! E aproape de amiază!

ANSELMO: Aveţi un ceas minunat. L,ăsaţi-mă să-1 văd puţin. DORALICE: Poftim.

ISABELLA *(către Doralice):* Te felicit, doamnă.

DORALICE : Ceasul e foarte necesar acolo unde se cercetează neîncetat proveiieraj:! nobleţei. ISABELLA ***(npa.rtt):*** Obraznica!

ANSELUO: îmi pla.ce aceaslâ camee. 33 antică, nu-i aşa? De la cine aţi primit « ? DO R_ ALICE: O am <Le la tatăl OL eu . ISABELLA *(7izî%d tare).'* Oh, oi, oh, tatăl tău! ANSISLMO: Cameea aceasta e o minune! PANTAXONE *(încet, cSLlre Anselnio):* Vă rog, vieţi să continuaţi discuţia? N-aveţi de spus nimic?

ANSELMO: Părul acestei sirene... nici că se poate ceva mai frumos... Vreau s-o văd cu lupa. *(Scoate o lupă şi cercetează, cameea, jâră să mai fie atent la ceea ce se -vorbeşte.)* PANTALONE *(încet, către Anselmo):* Şi timpul trece! ANSELMO: începe dumaeata, şi eu continuu! Pînă atunci lasă-mă să admir în voie cameea. PANTALONE: Doamnele mele, dacă-mi daţi voie, din porunca domnului conte, stăpînul meu, a cărui rudă am cinstea să fiu... DORALICE: Spre nefericirea mea.

PANTALONE: Tăcere, fata mea, şi, cît timp vorbesc, nu mă întrerupe; cum spuneam, dacă-mi îngăduiţi, voi ţine un mic discurs. Din păcate doamna soacră şi noră foarte rareori se înţeleg...

ISABELLA: Dacă nora n-are pic de judecată!

PANTALONE *(Isabellei):* Scumpă doamnă, vă rog din toată inima, lăsaţi-mă să vorbesc şi veţi auzi cu cît respect, cu cîtă veneraţie şi dreptate voi vorbi despre dumneavoastră.

ISABELLA: Eu nu deschid gura.

PANTALONE *(Doralicei):* Şi tu să taci.

DORALICE: Eu nu scot o vorbă.

PANTALONE: Cred că, de obicei, certurile care se iscă între aceste două persoane sînt pricinuite de intrigi şi flecăreli.

ISABELLA ; De data asta sînt adevăruri.

DORALICE: Adevăruri adevărate.

FAST MX) NE: OL, sărmanul de mine! O să mă lăsaţi odată si vorbesc? ISABEIIA: Aţi terminat? Aş vrea şi eu să vorbesc! DORALICE: Odată şi odată trebuie să-mi vină rîndul

şi mie...

FANTALO NE: Dar, pentru dumnezeu, nici n-am început încă! *(Lui Anselmo.)* Domnule conte, vorbiţi dumneavoastră, că eu nu mai pot.

ANSELMO: Ai terminat? S-au împăcat? Vom avea linişte?

PANTALONE: Unde-aţi fost pînă acum? N-aţi auzit clopotele astea două care-au bătut într-una?

ANSELMO : Cînd ai în faţa ochilor asemenea camee, nu mai auzi nici bătăile tunurilor!

PANTALONE: Ei, ce facem?

ANSELMO *(cercetând cameea):* Vorbeşte întîi dumneata, şi după aceea vorbesc şi eu... PANTALONE: Să mai încerc o dată. *(Isabellei.)* Doamnă contesă, aş vrea să vă rog să-mi arătaţi pricinile care v-au făcut să vă supăraţi pe fiica mea. ISABELLA: O, sînt destule. DORALICE: Eu am mult mai multe pricini.

PANTALONE : Isprăveşte odată! Las-o întîi pe domnia-sa să vorbească, şi pe urmă vorbeşti şi tu. DORALICE: A, da! Trebuie să vorbească domnia-sa mai întîi, fiindcă... *(Cavalerului.)* Aproape-c-am şi spus, fiindcă e mai bătrînă... CAVALERUL *(încet):* Aţi făcut o scenă... teribilă! PANTALONE *(Isabellei):* Binevoiţi să-mi arătaţi cîteva pricini.

ISABELLA: Nici nu ştiu cu care să încep.

GIACINTO: Domnule socru, e zadarnic să aşteptăm ca ele să vorbească cum trebuie şi în linişte. Eu cunosc motivele amîndurora, aşa că voi vorbi eu pentru ele. Doamnă mamă, îmi îngăduiţi să vorbesc şi eu? ('

ISABELLA: Vorbeşte! *(Aparte.)* Sînt aproape sigură că are să ţină cu ea!

GIACXUTO: Şi tm, IDoralue, i« mulţumeşti să vorbesc eu pemtiu tine? D CRAII CB : Face viei ! *fi-parU.)* A şi început să ţină cu rrtaică-sa.

GIACIHTO: Mai tatii ie toate, mama mea se plînge că Doralice a spus câ-i bătrînă. aSABELLA *(Im Giacinto)* : Termini odată! Eşti prea îndrăzneţ !

GrACINTX): Spunea...

ISABEI/LA: Dacă nu termini, îţi arăt eu numaidecît... **GIACINTO:** Iartă-mi!

ISABELLA: Ţi-arn spus să termini odată, obraznicule! **GIACINTO *(aparte):*** Termin, ca să n-o mînii; dar, după cîte văd, totul e zadarnic! *(Pleacă.)* **DORALICE** *(cavalerului):* Sînt mai mulţumită decît dac-aş ii cîştigat o sută de ţechini. **CAVALERUL *{încet:)*** Cuvîntul acela **o** înspăimîntă. **PANTALONE**: Nu v-am spus eu, domnule conte? Nu se poate înainta nici c-un pas ! **ANSELMO**: Văd eu acuma ce-i de făcut. Doamnele mele... Dar, să nu uit, această camee e de vîn-zare?

PANTALONE: întrebaţi-o pe fiica mea, e a ei. **ANSELMO** *(către Doralice):* Vrei să-mi vinzi mie această camee?

DORALICE : S-o vînd? Cum puteţi vorbi în felul acesta? Euaţi-o, vă aparţine! **ANSELMO:** Mi-o dăruieşti? **DORALICE:** Dacă mi-e îngăduit.

ANSELMO: îţi mulţumesc, scumpa mea noră, îţi mulţumesc. O voi desface şi-apoi îţi voi înapoia ceasul.

ISABELLA: Acum, cînd preaiubita dumitale noră ţi-a făcut acest frumos dar, pronunţă sentinţa în favoarea ei.

ANSELMO: Voiam tocmai să spun: dacă am început această discuţie, trebuie s-o ducem pînă la capăt. Doamnele mele, în casa mea nu e pace şi, **o** dată

ce lipseşte înţelegerea, lipseşte cel mai de sea.mă hi era din lume. Pină acum nu **m-ani** arătat îngrijorat şi am vrut să văd pînă unde vor ajunge capriciile voastre; acuma însă mi-a ajuns cuţitul la os şi, după ce an-am gîndit serios, m-am hota rit si gisesc un leac. îmi pare bine că sînt aici, de faţa, şi aceşti demni, care vor judeca motivele voastre şi hotărîrile mele. Să începem, deci...

SCENA 20

BRIGHELLA şi cei de mai înainte

BRIGHELLA *(contelui Anselmo):* Domnule conte! **ANSELMO**: Ce e?

BRIGHELLA: Am încheiat tîrgul, galeria e a dumneavoastră, am aici inventarul.

ANSELMO *(ridieîndu-se):* Dacă domniile-voastre îmi îngăduie...

PANTALONE: Vă întoarceţi curînd?

ANSELMO: Azi nu mă mai întorc. *(Pleacă cu Brighella.)*

PANTALONE: Frumoasă purtare de nobil!

DORALICE: Atunci putem pleca şi noi.

PANTALONE : Fără domnul conte, nu putem face nimic.

ISABELLA: Domnul doctor mă cunoaşte de mult; m-a ţinut în braţe cînd eram copil şi ştie cine sînt. Să spună el dacă mă mînii eu vreodată fără pricină.

DOCTORUL: Aşa e. Doamna nu vorbeşte niciodată fără temei.

DORALICE: Domnul cavaler e martor şi a auzit cele ce-a spus despre mine doamna soacră şi ştie că am tot dreptul să mă plîng.

'CAVALERUL: Doamnelor, să lăsăm fleacurile la o parte! Să ne înţelegem şi să facem pace.

DORALICE: Fleacuri le numiţi? Fleacuri? Dar şi dumneavoastră aţi recunoscut că am dreptate, că eu sînt cea ofensată şi că nu trebuie, deci, să cedez!

rsaiEEXA ; lja.ro, clonniiile cavaler! IPrin urmare, înălţime a.-v castra o siătuieşte ţ>e doamna Doralice?!

C^I^AIEXLX : Hji **nu** sfătuiesc **pe** nimeni; spira ceea ce cred. Sluga pieapleactă a domniilor-тoastre! *(Ph£c£.)*

PANTALONI : Vai, ce mi-e dat să and? Aici e o casă de nebuni. Descărcaţi-vă cum puteţi, şi cine are rîie n-aie decât să se scarpine! *(Pleacă.)*

ISABELXA: Ani fost ofensata şi voi şti să mă răzbun, dar răzbunarea nea va fi demnă de o femeie superioară cum sînt. Doctore, să mergem. *(Pleacă cu Docicnl.J*

DORALICE : Făgăduiesc ca, cu calmul şi cu stăpînirea mea, să îaying cele mai mînioase firi din lume! *(Pleacă.)*

ACTUL III

SCENA i

Casiera, coatelui Anselmo; se văd mai multe măsuțe

CONTELE ANSELMO şi BRIGHELLA

BRIGHELLA: Priviţi numai cîte lucruri pentru trei mii de scuzi!

ANSELMO: Scumpe Brighella, îmi vine să săr în sus de bucurie! Care e lada crustaceelor?

BRIGHELLA: Numărul unu e lada crustaceelor, şi-nă-untru se află trei mii de specii marine, adică scoici, cochilii şi alte"soiuri de rarităţi găsite-n vîrful munţilor.

ANSELMO : Numai astea valorează trei mii de scuzi!

BRIGHELLA: Şi numărul doi e lada peştilor pietrificaţi, de toate felurile.

ANSELMO : Demne de galeria unui rege.

BRIGHELLA: Şi numărul trei e-o ladă cu mumii din Alep; e plină de animale de tot soiul, şi printre astea se află şi-un vasilisc.

ANSELMO: E şi-un vasilisc?

BRIGHELLA: Fireşte! Mare cît un pitpalac.

ANSELMO: Se ştie de unde a fost adus?

BRIGHELLA: Se ştie totul. S-a născut dintr-un ou de cocoş.

ANSELMO: Da, da, am auzit spunîndu-se că, o dată la nu ştiu cîţi ani, cocoşii fac cîte-un ou, din care iese apoi vasiliscul; dar am crezut că-i o simplă născocire...

B R.I (JHEXLA : Ce născociae"; Eʟ ta, **a**.ici înăuntru, dovada adevăralni.

AFSEUiO: Brighella , îfiricnin îndatorat. M-ai ajutat să iac liste achiziţii preţioase!

BLiCHELLâ: Sînt **lui** om pirci. anime făcut pentru asemenea, cumpărat uri.., Şi îiici nici nu mă. cu-noaşteţi cnrntrebuie, în. cnriuc o să mă cunoaşteţi mai bine... *(Apt-rte.)* **3Tuina**.i că, atunci cînd o si mă. cunoşti, eu şi cu "banii ăştia vom fi departe.,, *(lese.)*

SCENA 2

COîTTETrS ANSELJCO, tjol PANTALONE

ANSELMO : Acuma am cu ce-mi trece vremea două sau chiar trei luni. Pînă nu te orînduiesc toate lucrurile astea, nu plec la ţară, nu mă duc la sindrofii, nu ies nici din casă. Am să cer să mi se aducă aici

şimîucarea. De asemeni, să mi se pună şi un pat de campanie, ca să pot dormi tot aici; aşa, n-o să mă mai chinuie nici plicticoasa mea soţie. Nu vreau să mai văd pe nimeni!

PANTALONE: *(din culise):* Domnule conte, se poate?

ANSELMO: Nu vreau să văd pe nimeni!

PANTALONE *(din culise):* E vorba de domnul Pancra-zio, faimosul anticar...

ANSELMO: A, poftim! Vă rog! Ei drăcie, a aflat c-am făcut achiziţia asta nemaipomenită şi-a şi venit!...

SCENA 3

PANTALONE, PANCRAZIO ŞI CONTELE ANSELMO

PANTALONE : Scumpe domnule conte, ştiţi că vă sînt prieten.

ANSELMO : Scuzaţi-mă, eram ocupat. Domnule Pan-crazio, cărui fapt datorez fericirea de-a vă vedea la mine?

PANCRAZIO: Am aflat că înălţimea-voastră a luat o seama ie antichităţi şi, dacă-mi îngăduiţi, aş vrea si văd şi eu ce-aţi cumpărat. **PANTALONE**: Arătat i-mi-le şi mie, domnule conte. Am aflat o aţi cumpărat obiecte de seamă. *(Aparte.)* Cred o a aruncat banii pe fleacuri, Trebuie, neapărat, să-i deschid ochii. **ANSELMO** : Domnule Pancrazio, acum mă pot mîndri că ani cea mai grozavă galerie din oraş. Posed obiecte de mare valoare. **PANCRAZIO** : Aş fi bucuros să le văd, înălţimea-voastră ştiţi doar că mă pricep. **ANSELMO**: E-adevărat, sînteţi cel mai priceput şi cel mai de seamă anticar din Palermo. Aruncaţi o privire în aceste lăzi şi veţi vedea că sînt pline de mici tezaure. **PANCRAZIO** : Cu îngăduinţa dumneavoastră. *(Se duce să se uite în lăzi.)* **ANSELMO:** Scumpe domn Pantalone, nu fi supărat dacă te-am lăsat singur cu cele două nebune. Muream de nerăbdare să văd minunăţiile astea! **PANTALONE:** Domnule conte, e cu putinţă să nu vreţi să vă gîndiţi de loc la casa dumneavoastră? **ANSELMO:** Dar mă gîndesc. Cum poţi vorbi astfel? Povesteşte-mi, cum a fost? Cum s-a terminat întrevederea? **PANTALONE:** Să vă spun; după ce-aţi plecat... **ANSELMO**: Ei, ce spuneţi, domnule Pancrazio? Nu sînt lucruri nemaivăzute, rare, unice? **PANTALONE** *(aparte):* Uite cum m-ascultă! **PANCRAZIO**: Domnule conte, pot să vă vorbesc deschis?

ANSELMO: Desigur, spuneţi-vă părerea fără înconjur.

PANCRAZIO: Mai întîi de toate mă socotiţi un om de onoare?

ANSELMO: Vă consider un om cît se poate de cinstit, aşa cum şi sînteţi şi cum vă cunoaşte tot oraşul Palermo.

LANCHA&ro: Mă socotiţi cunoscător tu. materie? /«rsiiACO: în. afară de min«, sîrrteţi cel mai mare cunoscător.
pancrazio : Cît aţi lat pe toate lucrările astea? aicseemO: Vi spun, dai să nu ştie nimeni, Trei mii
de scuzi, aievirată pomana ! pancrazio : Domnule conte, vă spun şi ea în taină,
să n-audi nimeni, lucrurile astea nu fac trei mii de scuzi.
ANSELMO: Cum? ! INu fac trei mii de scuzi? PANTALONE *f tipar te):* Frumoasă treabă ! ANSELMO: V-aţi uitat bine la ele?
PANCRAZIO : Destul ca să-mi dau seama de valoarea lor.
ANSELMO: Dar ciustaceele?
PANCRAZIO : Sînt scoici luate din noroi sau aruncate de valurile mării pe timp de furtună. PANTALONE: Găsite pe munţii celor fără de minte. ANSELMO: Şi peştii pietrificaţi?
PANCRAZIO: Pietre ordinare, şlefuite niţel ca să înşele lumea.
PANTALONE: S-o fi pietrificat şi întărit şi creierul vreunui amator de antichităţi.
ANSELMO: Dar mumiile?
PANCRAZIO: Sînt cadavre de căţeluşi, pisicuţe şi şoareci, cărora li s-au scos măruntaiele şi au fost lăsate să se usuce.
ANSELMO: Dar vasiliscul?
PANCRAZIO: E un peşte de mare pe care şarlatanii îl aranjează în chip de vasilisc şi cu care obişnuiesc să-i ademenească pe ţărani în piaţă, atunci cînd vor să-şi vîndă balsamurile.
ANSELMO: Domnule Pancrazio, dumneata mă omori, mă asasinezi! Dar tablourile, picturile, miniaturile?
PANCRAZIO : Cele cîteva pe care le-am văzut fac cel mult o sută de scuzi.
ANSELMO: Cred că vreţi să mă necăjiţi, sau. îmi **spu**-nepL aşa ca să mă siliţi să vînd lucrurile astea **pe** nimic; dar vă înşelaţi dacă credeţi aşa ceva!...
PANCRA230 : Eu sînt un om cinstit, incapabil **de**-a vă înşela. Credeţi-mă, aţi fost tras pe sfoară.
PANTALONE;: Şi cel care 1-a tras pe sfoară e hoţomanul ăla de Brigbella!
ANSELMO.- Brigbella e cinstit.
PANTALONE : Brigbella e un şarlatan, şi am să v-o dovedesc!
ANSELMO: Cum puteţi spune una ca asta? Şi mai ales cu ce-mi puteţi dovedi?
PANTALONE : Vă amintiţi de armeanul acela care v-a vîndut „lumina eternă" din piramidele Egiptului şi nu mai ştiu cîte asemenea minunăţii?
ANSELMO: Desigur că-mi amintesc, şi a fost o achiziţie grozavă!
PANTALONE: Vă rog să aşteptaţi numai o clipă. E aici şi-1 aduc numaidecît. *(Pleacă.)*
ANSELMO: Poate că mi-a mai adus vreo raritate.
PANCRAZIO.- Scumpe domnule conte, îmi pare rău să aud că vă risipiţi banii pe lucruri de nimic.

ANSELMO: Scuzaţi-mă, dar eu nu sînt încă convins. Brighella m-a îndemnat să fac acest tîrg. Brigbella se pricepe la antichităţi cît şi dumneavoastră şi nu e în stare să mă înşele.

PANCRAZIO: Brighella se pricepe cît şi mine? îmi faceţi o cinste deosebită! Domnule conte, eu am venit să vă arăt care e adevărul, ca un om cinstit ce sînt, îndemnat de domnul Pantalone. înălţi-mea-voastră sînteţi înconjurat de nişte nemernici care vă fură, vă înşală şi vă silesc să cumpăraţi toate fleacurile, şi de aceea...

ANSELMO *(mîniat):* înţeleg prea bine, dar nu sînt prost...

PANCRAZIO: Slugă plecată. *(Pleacă.)* **ANSELMO:** Drăguţul domn Pancrazio! Vorbeşte din invidie! Vrea să-mi defăimeze galeria ca să-şi arce acţiunile la a sa., Cunoaştem noi.. . Înţeleg prea bine, dai na mă las eu îmbrobodit ca ana, cu iotii.

SCWA 4

PANTALONE *(aducindu-l ie mît\d pe Arlecchino):* Tino aici, jupîne, na **te** ruşina şi nu da îndărăt. Mărturiseşte domnului conte cum pi-a reuşit frumoasa vînzare şi cine te-a îndemnat s-c faci.

ARLECCHINO: Domniile, vă cer iertare.,.

ANSELMO *(aparte):* Ăsta-i armeanul! *(Lui Arlecchino.)* Dumneata eşti armeanul?

ARLECCHINO.- Da, domnule, sînt un armean din Bergamo.

ANSELMO : Ce-ai spus?

PANTALONE *(lui Arlecchino):* Cine te-a adus în această casă? Vorbeşte! **ARLECCHINO** *(speriat):* Brighella. **PANTALONE:** Şi în ce scop?

ARLECCHINO : Să vînd lucruri de nimic domnului anticar.

PANTALONE *(lui Anselmo):* Aţi auzit? **ANSELMO**: Cum lucruri de nimic? Lumina eternă... **ARLECCHINO**: E o lampă cu ulei care nu face nici doi bani...

ANSELMO: Vai de mine! Nu e lumina eternă găsită în piramidele Egiptului?

ARLECCHINO: Nu... **DU...**

ANSELMO: Ah, m-a vîndut... m-a omorît! Pungaş infam ! Ai să-nfunzi puşcăria !

PANTALOME: Adevăratul pungaş e Brighella, căci iei 1-a adus **ÎIL** casă şt s-a servit de prostănacul ăsta ea să-şi dacă stăpînul de nas. **AMECCHINO** : Şi eu, care-atn luat lecţii de la maestrul acela neîntrecut, am venit acuma cu buclele X,u-

ereţtei Romana. ANSELMO: Unde sînt buclele Lucreţiei Romana? PANTALONE: Da nu vedeţi că e tot o escrocherie? L>am dat în vileag şi-am cercetat toate tinichelele pe care vi le propunea spre cumpărare. ANSELMO: Ah, nemernicul! Domnule Pantalone, să chemăm autorităţile să-1 ducă la închisoare...

PANTALONE: Eu unul nu mai vreau şi altă bătaie de cap: l-am ţinut aici ca să spună adevărul, şi asta-mi ajunge. Tu, nemernicule, poţi să pleci. Du-te cît mai departe de casa asta şi mulţumeşte cerului c-ai scăpat numai cu-atît... ARLECCHINO : Vă mulţumesc pentru milostenie... *(Vrea să plece.)*

ANSELMO *(voind să-l urmeze):* Blestematule, îţi arăt eu ţie!

ARLECCHINO: Iertare! Iertare! *(Pleacă fugind.)* SCENA 5

CONTELE ANSELMO şi PANTALONE

PANTALONE: Ce spuneţi, domnule? Brighella e om cinstit, nu-i aşa? ANSELMO: E un tîlhar, un trădător...

PANTALONE: Ce vreţi să faceţi cu lucrurile astea? ANSELMO: Nici eu nu ştiu... să le lăsăm aici, îmi vor folosi ca să-mi măresc galeria... PANTALONE: Prin urmare, vreţi să vă păstraţi galeria?

ANSBUfO: Dar ce-al vrea sa fac fâ'aS această, distracţie?

pantalone : Aş ţne-a să vegheaţi asupra familei durn-taeavoustri. Aş vrea să rnILUiraţi neînţelegerile dintre noră şi soacra!

iNSEaMCi: Bine, să le înlăturăm.

PANTALONE: Dai pentru asta trebuie suflet,

ANBSUiC: Ani să-mi ptin tot sufletul.

PANTALONE: Dac-» să vă ţineţi de aivmt, © să vă ajut şi eu cît o să pot. Inii pare rău de fiica mea.; n-o ani pelurne decît pe ea. Aş vrea s-o văd liniştită şi mulţumită; dacă se poate, bine, daci nu, ştiţi ce-o să fac? Am s-o iau înapoi acasă.

1NSBI/MO: Domnule Pantalone, şi eu vreau linişte. Să pornim la lucru şi să ne punem tot sufletul. »■

TANTAIONE: Uf! Mi-a mai venit parcă inima la loc!

ANSELMO: Scumpe prietene, dacă ţii la mine, fă-mi un serviciu.

PANTALONE : Porunciţi! Sînt gata să vă servesc! ANSELMO: împrumută-mi opt sau zece ţechini, pe care am să ţi-i înapoiez îndată ce-mi iau banii de la Brighella. PANTALONE: Vă rog, vă rog. ANSELMO: Am să ţi-i înapoiez!

PANTALONE: Nu-i vorba de asta. Mă duc la fata mea.

Dumneavoastră duceţi-vă la doamna contesă, şi să încercăm să le îmblînzim... ANSELMO: încearcă dumneata şi-am să încerc şi eu. PANTALONE: Aş prefera un faliment, decît să pun la cale pacea dintre noră şi soacră. *(Pleacă.)* ANSELMO: Cu aceşti zece ţechini vreau să cumpăr portretul lui Petrarca şi pe acela al madonnei l/aura. De data aceasta sînt sigur că fac o afacere bună. N-o să mă mai las înşelat. M-am învăţat minte. *(Pleacă.)*

SCENA 6

O c<la.i« cu trei uşi, doua laterale şi una în fund,

CA-vai«h:R"U I, e la una din uşile laterale, DOCTORI], la cealaltă; fiecare vorbeşte în faţa uşii pria cire *a* ieşit, fără ca unul să-1 vadă pe celălalt, şi apoi se întîbiesc la mijlocul scenei

DOCTORUL-: Scumpe domn cavaler, acum, că sîntem singuri şi nu ne aude nimeni, îmi permiteţi să vă spun două vorbe, ca un bun prieten ce vă sînt?

CAVALERUL: Vă ascult cu toată atenţia.

DOCTORUL: N-ar fi bine ca domnia-voastră, din partea nurorii, şi eu, din partea soacrei, să ne străduim să le împăcăm?

CAVALERUL: Eu nu mă bucur de-atîta trecere pe lîngă doamna Doralice...

DOCTORUL: Nici eu pe lîngă doamna Isabella, dar nădăjduiesc că, vorbindu-i, am să-i cîştig încrederea.

CAVALERUL: Nădăjduiesc şi eu să cîştig încrederea tinerei contese. DOCTORUL: Hai să încercăm, şi, dacă reuşim, vom avea meritul c-am adus liniştea şi înţelegerea în sînul acestei familii. CAVALERUL: Prea bine. Mă duc să primesc ordinele doamnei Doralice. DOCTORUL: Şi eu, în acelaşi timp, ale doamnei Isabella.

CAVALERUL: Aşteptaţi-mă. Mă întorc îndată. *(Intră în apartamentul Doralicei. Contesa Isabella iese.)*

ISABELLA: Domnule doctor, ce-ai vorbit cu cavalerul?

DOCTORUL: Atît el, cît şi eu dorim să vă aducem linişte, pace şi împăcare. ISABELLA: E cu neputinţă atîta vreme cît va locui şi ea în casa noastră. Spune-mi, cavalerul e tot de partea Doralicei?

DOCTOR-O,: Cavalerul e c fire nobilă **şi** ar vrea să servească, **aratele** părţi. Aveţi încredere ia mine. Biz-tiţi-vi pe mine şi vă făgăduiesc c-o sa fiţi mulţumită.

isabsula: Piea bine. Mă încred în dumneata. **DCClORjri:** Şi ceea ce **voi** face va fi bine făcut? ISA.3S1LA.: Va **fi** bine făcut. DOCTOR-**iri:** Veţi aproba? ISA.BEXEA,: Voi aproba. .

DOCTORUL: Atunci staţi liniştită şi nu vă mai faceţi griji.
ISABE1XA.: Totuşi, nu lua nici **o** hotărîre fără ştirea mea.
DOCTORUL: Asta înseamnă că nu aveţi încredere în mine...
ISABELLA: Vă dau toată libertatea în ceea ce priveşte tratativele.
DOCTORUL: Dar nu şi în ceea ce priveşte hotărîrile? **ISABELLA:** Nu, domnule, în privinţa botărîrilor, nu! **DOCTORUL**: Să începem atunci tratativele! **ISABELLA**: Prima condiţie e ca Doralice să plece din casă. **DOCTORUL**: Şi zestrea?
ISABELLA: întîi zestrea mea, şi pe urmă a ei. **DOCTORUL**: Asta înseamnă să vă distrugeţi casa. **ISABELLA**: îmi distrug casa, numai să plece Doralice! **DOCTORUL:** Iat-**o !**
ISABELLA : Ce obrăznicie! îndrăzneşte să se arate în faţa ochilor mei? Simt că mi se urcă sîngele în cap. Nu vreau s-o văd! Vino cu mine! *(Intră în apartamentul ei.)*
DOCTORUL: Vin. *(Aparte.)* Tare mă tem că n-o să reuşim.

(Intră Doralice, iar cavalerul vine fugind din apartamentul ei.)

DORALICE: Vedeţi?! Eu vin să vorbesc cu ea, şi ea pleacă...
CAVAIEKTJL: Fiindcă, sînteţi o fiinţă atît de înţeleaptă, daţl-mi voie să tratez eu împăcarea cu soacra dumneavoastră, ţinînd desigur seama de toate condiţiile pe care le veţi pune.
DORALICE: Cu plăcere.
CAVALERUL: Aveţi încredere în mine?
DORALICE: Vă dau mînă liberă să faceţi ceea ce credeţi.
CAVALERUL,: Am cuvîntul dumneavoastră? **DORALICE**: îl aveţi, cu rezerva ca împăcarea să se facă după cnm vreau eu. **CAVALERUL:** Indicaţi-mi condiţiunile. **DORALICE** : Una din două: sau să fiu eu stăpîna casei, şi soacra să nu se mai amestece în nimic, sau, de nu, să mi se înapoieze zestrea şi eu mă întorc la tata.
CAVALERUL: Să găsim o cale de mijloc.
DORALICE: Găsiţi-o! Dar nu uitaţi că eu nu cedez nici cît negru sub unghie! *(Pleacă în apartamentul ei.)*
CAVALERUL: Nu e treabă uşoară. Iată-1 pe doctor. Să auzim veştile pe care le aduce de la contesa Isabella...
DOCTORUL *(venind din apartamentul Isabellei):* Domnule cavaler, aţi vorbit cu doamna Doralice?
CAVALERUL: Da, domnule, am vorbit şi mi-a dat toată libertatea în ceea ce priveşte tratativele.
DOCTORUL: Iar eu am aceeaşi libertate de la doamna contesă.
CAVALERUL: Atunci să-ncepem. Vă expun de la început dorinţa doamnei Doralice. Vrea să fie ea stăpîna casei, sau, de nu, cere să i se înapoieze zestrea şi se va întoarce la părintele ei.

DOCTORUL: Răspund pentru doamna contesă. Dacă vrea să plece, n-are decît, dar mai întîi trebuie să se restituie zestrea soacrei, şi pe urmă zestrea nurorii.

OATAILSLin,: Iată curci sa facem: doamna. IsabelLa. să dea. nurorii patru sute de scuzi pe an, şi Doiali.ce va avea grijă de cheltuielile ei şi ale cameristei.

DOCTOR-UL: Dacă-mi îngăduiţi, mă duc s-o> întreb. *f£e Itice la. Isabella.)*

CAVAI,ELTJL: Nu poate hotărî singur. Are şi el ruină literă ca şi mine, Cel mai hun lucru ar fi s-o scoată ele singure la capăt.

(Doctorul se întoarce din apartamentul Isabellei.)

DOCTORUL: Nu se pot da patru sute de scuzi. Se vor acorda numai trei sute. **CAVALERUL:** Aşteaptă-mă, vin îndată. *(Se duce la Doralice.)*

DOCTORUL: Şi el se bucură de aceeaşi încredere ca şi mine.

(Pantalone intră pe uşa din mijloc.)

PANTALONE: Sluga, domnule doctor! *(Se îndreaptă către apartamentul Doralicei.)* **DOCTORUL:** încotro, domnule Pantalone? **PANTALONE**: La fiica mea.

DOCTORUL: Acum se mijloceşte împăcarea dintre ea şi soacră.

PANTALONE : Şi cine mijloceşte împăcarea asta? **DOCTORUL**: Pentru fiica dumneavoastră cavalerul del Bosco.

PANTALONE: Ce amestec are aici acest domn cavaler?

(Cavalerulse întoarce din apartamentul Doralicei.)

CAVALERUL: împăcarea e gata!

PANTALONE: Da? Dar cum?

(Contele Anselmo intră pe uşa din mijloc.)

DOCTORUL: Domnule conte, împăcarea e gata! **ANSELMO**: Doamna Doralice se mulţumeşte cu trei sute de scuzi pe an? !

DOCÎORTJC: Şi doamna contesă i le acordă. EASITALONK: Fiica mea a înnebunit! Alerg la ea! *(Se iace* ***la Doralice.)*** **AUSEWdO:** Efu ştiu ce să cred despre nevastă-mea? ! las', că-i arăt eu! *(Se duce la Isabella.)* **CAVALERUL** *(Doctorului):* Bătrînii ăştia au să ne strice totul.

DOCTORUL: lucrurile se rînduiseră foarte bine, căci, la drept vorbind, doamna Doralice se supără prea uşor.

CAVALERUL: Are dreptate s-o privească pe soacra ei cu ochi răi după cîte ştie c-a spus despre ea!

DOCTORUL: Şi nora a batjocorit-o pe soacră, şi cu ce trufie încă!

CAVALERUL,: Sînteţi prost informat.

DOCTORUL: Ei, Colombina!

(Colombina vine din odaia Isabellci.)

COLOMBINA: Domnilor!

DOCTORUL: Spune-mi, te rog, ce-a spus doamna Doralice despre contesa Isabella? COLOMBINA: Eu nu ştiu nimic.

CAVALERUL: Să n-o credeţi, căci a spus doamnei Doralice o mulţime de vorbe urîte auzite din gura stăpîne-si. COLOMBINA: Eu n-am spus nimic.

CAVALERUL: Vă rog să nu vă îndoiţi de cuvintele unui cavaler! DOCTORUL: Prin urmare, flecara asta de Colombina a ţesut intrigile între noră şi soacră?

CAVALERUL: Fără îndoială !

DOCTORUL: Mă duc la contesa Isabella. *(Se duce la Isabella.)*

COLOMBINA *(cavalerului):* Frumoasă treabă aţi mai făcut!

CAVALERUL: Blestemato, tu eşti aceea care ai dus vorbele de la noră la soacră! Mă duc la doamna Doralice să-i dezvălui totul. *(Se duce la Doralice.)*

COCOorNA: N-aveţi decît! Daca mă pHatesc să duc Tor"b eLe, de ce n-aş. face-o ? !

f Se riiniearce A-Kielma din aptriaminlul Im betlei .)

ANSEI»3C0: Nenorocite, tu eşti cauza tuturor relelor! *(Se iuce la Doralice.)* COLOi JINA: Pînă ş i neghiobul ăsta are ee-arecumine!

(Vi-ne Doctorul Airt apartamentul Isa-btllei.J

doctolul: Acum o sâ iasă totul la lumină. *(Se duce în apartamentul Doralicei.)*

COLOMMNA: Vor să mă sfîşie cu toţii.

(Vine Pantalone din apartamentul Dor a li cei. J

PANTALONE: Spune, nenorocite, e-adevărat că stăpîna ta rni-a bîrfit fiica? COLOMBINA: Eu nu ştiu nimic!

PANTAIONE: Aşteaptă, aşteaptă! *(Se duce la Isabella.)* COLOMBINA: îşi închipuie că mă sperie!

(Vine Anselmo din apartamentul Doralicei.)

ANSEXMO: Acum am descoperit totul. Ai să vezi tu. *(Se duce la Isabella.)* COLOMBINA: Simt că încep să tremur.

(Vine Doctorul din apartamentul Doralicei.)

DOCTORUL: N-aş fi crezut-o niciodată... O, ce mei iţă! *(Se duce la Isabella.)* COLOMBINA: Sînt de-a dreptul încolţită...

(Vine, cavalerul din apartamentul Doralicei.)

CAVALERUL: Colombina, se ştie că tu eşti cea care-ai dus vorba şi într-o parte, şi în cealaltă. Acum toţi sînt împotriva ta şi-ţi vor cere să repari tot răul pe care l-ai pricinuit. Te sfătuiesc să pleci.

COLOMBINA: Dar unde să mă duc, sărmana de mine, unde?

CAVALERUL: Aleargă şi încuie-te în odaia ta ! Am să caut să te ajut.

cotowsrNX: Pentru dumnezeu, nu mă părăsiţi!

CATAE*RTL: Repede, că vin.

CCHOMMNA.: Nenorocită soartă! Am fost orbită de nenorocitul acela de ţechin! *(Pleacă prin uşa mijloc.)*

CAVALERUL: Acuma, cînd s-au descoperit intrigile servitoarei, împăcarea devine mai uşoară.

(Vine lînâ-rvl conte Giacinto prin uşa din mijloc)

GIACINTO : Cavalere, ce-i cu Colombina? Plînge şi pare speriată.

CAVALERUL : S-a descoperit că ea a semănat neînţelegerea dintre noră şi soacră, iar acum noi mijlocim împăcarea.

GIACINTO: O, de s-ar putea!

(Vine Doctorul din apartamentul Isabellei.)

DOCTORUL: Doamna Isabella s-a convins acum de adevăr, şi, dacă doamna Doralice se va duce în camera ei s-o salute, ea o va îmbrăţişa cu dragoste.

CAVALERUL,: Mă duc să-i spun doamnei Doralice. *(Se duce la Doralice.)*

GIACINTO: Prin urmare mama s-a potolit?

DOCTORUL: S-a potolit cu totul, şi lucrurile s-au aranjat.

GIACINTO. Dăudat fie cerul!

(Vine cavalerul din apartamentul Doralicei.)

CAVALERUL: Doamna Doralice e gata să primească îmbrăţişarea doamnei Isabella, dar îi cere să vină în camera ei. **DOCTORUL**: îi spun, dar mă tem că nu va veni. *(Se duce la Isabella.)* **GIACINTO**: Mi se pare că, într-adevăr, se cuvine ca nevasta mea să se ducă la soacră. **CAVALERUL:** Pretinde însă că ea a fost cea jignită.

(Vine Pantalone din apartamentul Isabellei.)

PANTALONE: Fiica mea mi vrea sa se daci Îs soacra ei? Aşteptaţi numai o clipă. O con ring eu să se ihică şi se va duce. *(Se duce- la Doialite.)*

GH-A-CinTO: Vedeţi, pînă şi tatii ei recunoaşte că n-are dreptate!

(Vine contele Anselmo din tp&riartitntul Isx-hellei).

CAVALERUL: Ce se mai luptă, bietul bătrîn ! **ANSBLMO**: Frumos lucru! Si meargă soacra şi să se umilească în faţa nurorii?

(Vine Pantalone din apartamcnlul Doialicii.)

PANTALONE : S-a făcut! Fiica mea se va duce la doamna contesă; ar fi de-ajuns s-o vadă venind spre ea, ca să capete curaj. **ANSELMO** : Bine. Fie şi-aşa! Mă duc să-i spun nevestei mele. *(Se duce la Isabella,.)* **PANTALONE**: Multe chinuri trebuie să-ndur pînă să

le-mpac pe femeile astea două! **CAVALERUL** *(lui Pantalone):* Aţi convins-o să facă
un lucru mare. **GIACINTO** *(lui Pantalone):* Vă admir înţelepciunea.

(Vine Doctorul din apartamentul Isabellei.)

DOCTORUL: Domnule Pantalone, spuneţi fiicei dumneavoastră să nu se mai deranjeze.
PANTALONE: De **Ce?**
DOCTORUL: Doamna contesă spune că, fiind de rang mare, nu poate să se mişte de pe jilţ ca să-i iasă în întîmpinare. **CAVALERUL**: Mă duc eu să-i spun doamnei Doralice.
(Se duce la Doralice.) **PANTALONE:** Iar s-au încurcat iţele! **GIACINTO:** Mă duc eu la mama, poate reuşesc s-o conving...
PANTALONE: Bine faci, scumpul meu fiu. **GIACINTO** : Pe mine mama n-are să mă refuze. *(Se duce la Isabella.)*
PANIALOISE *[Doctorului):* Şi dumneavoastră vi se Ţ/are **că**-a bine ceea ce se întîmpiă? **DOCrORTL:** Fietenţia doamnei Isabella nu-i absurdă. **PANTALONE**: Fiica mea are mai puţine pretenţii.

(Vine ctttltmt din. apartamentul Doralicei.)

CAVALERUL: Doamna Doralice spune că, deşi nu e ele rang mare, totuşi a adus în casă o zestre de douăzeci de mii de scuzi şi nu înţelege să fie călcată în picioare.
DOCTORUL: Alerg numaidecît să-i spun doamnei contese.
PANTALONE: Staţi, aşteptaţi puţin!
DOCTORUL: Vine, sau nu vine?

(Apare Doralice în prag, iar contesa Isabella în ■uşa apartamentului ei.)

DORALICE: Nu, domnule, nu vin! Spuneţi bătrînei că, dacă vrea, n-are decît să vină dînsa!
ISABELLA: Neruşinate, eu bătrînă?
DORALICE: Tînără doamnă, vă salut! *(Pleacă.)*
ISABELLA: Sau pleacă ea, sau plec eu! *(Pleacă.)*
PANTALONE: O, săracul de mine! Ce pacoste mai e şi asta?
CAVALERUL: Doamna Doralice are dreptate. **DOCTORUL** *(lui Pantalone):* Aţi auzit-o pe fiica dumneavoastră ? **PANTALONE**: Dumnezeule, ce femei!

(Vine Anselmo din apartamentul Isabellei.)

ANSELMO: Medaliile mele, medaliile mele... Eu nu sînt în stare să mă pun cu nebunele-astea! Puteţi să spuneţi tot ce poftiţi, pe mine nu mă mai interesează decît medaliile mele! *(Pleacă prin uşa din mijloc.)*

PANTALONE: O, ce nebuni! Ce casă de nebuni! ***(Giacinto vine din apartamentul Isabellei.)***

GIACI UT O: Doreau le socru, sînt disperat!

CANT-ALOi'E: Ce s a mai întrrnplat?

ctaco'TO: N-aţi auzit? Nevasta mea i-a spus mamei că-i latrină, iar marna i-a spus nevestei mele neruşinată! Tărâ doar şi poate, a intrat dracul în casa noastră! *(Pliata prin uşu Im nijlec.)*

PANTALONE: Ei, daci-i vor "ba de dracii, mie mi se pare că locuieşte chiar aici. Nici nu mai ştiu unde mi-e capul...

CAVALERUL: Eu mă duc s-o înduplec pe doamna Doralice.

DOCTORUL: Iar eu s-o potolesc pe doamna Isabella.

PANTALONE: Tare rnâ tem că dumneavoastră sînteţi cei care stricaţi totul!

CAVALERUL: Eu sînt un cavaler cinstit!

DOCTORUi: Iar eu nu mai sînt copil!

CAVALERUL: îi voi spune doamnei Doralice cnm mă nedreptăţiţi. *(Se duce la Doralice.)*

DOCTORUL: Vreau să-i spun doamnei contese ce părere are domnul Pantalone despre mine... *(Se duce la Isabella.)*

PANTALONE : Oh, ce bestii! Dar îl stimez pe bătrînul acela nebun! Ăsta ar mai trebui! să intre şi el în rîndul sfătuitorilor... Fiica mea servită de un cavaler, şi prostul de ginere-meu îngăduie! Astea sînt pricinile întregului balamuc din casa asta. Femei capricioase, bărbaţi fără cap, sfătuitori... Trebuie neapărat să schimbăm aici totul din temelie! *(Pleacă.)*

SCENA 7

Altă odaie din apartamentul contelui Anselmo CONTELE

ANSELMO, apoi GIACINTO

ANSELMO: Dacă m-aş fi ocupat numai de medalii şi de camee, nu îîîi s-ar fi întîmplat ceea ce mi s-a rktrarplat. Blestematul de Brighella, numai el an-a ruinat!

GZA.CINTO: Brighella nu poate fi găsit. A plecat din Palexrno şi nu se ştie unde.

ANSELMO: Ce să-i iaci! M-a ruinat.

GXA.CINTO: Ah, tată, sîntem ruinaţi cu toţii. N-a mai iârnas nimic din cele douăzeci de mii de scuzi, şi pînă la struigerea recoltei e mult. Vom fi nevoiţi să facem datorii chiar şi pentru hrană.

ANSELMO : Ţi-am spus doar: Brighella m-a ruinat!

GIACINTO : Şi, ca un condiment pentru fericirea noastră, avem fiecare cîte o adevărată bijuterie drept nevastă.

ANSELMO : Eu nici nu vreau să mă mai gîndesc la asta.

GIACINTO : Dar cine se mai gîndeşte?

ANSEEMO: O, nu mă mai gîndesc la asta. Atîta m-au bătut la cap, că mi-ajunge!

SCENA 8

PANTALONE și cei de mai înainte

PANTALONE: Cu îngăduinţa dumneavoastră.

ANSELMO *(aparte):* Iată-1 şi pe tartorul meu!

PANTALONE: Domnule conte, domnule ginere, ierta-ţi-mă dacă-i tot dau înainte cu-atîta îndrăzneală, dar e vorba de o mulţime de lucruri, e vorba de totul, şi trebuie să găsim un leac.

ANSELMO: îţi dau mînă liberă să faci cum crezi.

PANTALONE: Vreţi să staţi tot timpul lîngă medaliile dumneavoastră?

ANSELMO.- Atîta cît pot nu mă despart de ele.

PANTALONE: Şi dumneata, domnule ginere, ce ai de spus? Crezi că se mai poate aşa? Crezi că treburile casei merg bine?

GIACINTO: Eu spun că în curînd vom ajunge şi mai săraci decît înainte.

PANTiicoa: Domnule conte, auriţi ce sjiu.e fiul lamne a voastră. ?

ANSSXKO: Aud. Ce pot eu si fac?

PAIS ÎJUONE : Vreţi s-ajungeţi *si.* u-aTeţi ce aiinca?

ANSBiEO: Dai veniturile noastre?

PANTALONE : Cu veniturile dumneavoastră « să vă nrăniţi doar eu verdeţuri, căci pentru fructe sau altcevan-a.jung... Dar despre scumpa noastiâ noră şi scumpa noastiâ soacră ce-aveţi de spus?

ansiimo : Eu spun că-i cum se poate mai rin.

PANTALONE : Si nu vă gîndiţi să îndreptaţi lucrurile?

ANSELMO: Nu văd cum ar fi cu putinţă...

PANTALONE: Eu v-aş arăta cum, dacă aţi avea un pic de autoritate în casa asta.

ANSELMO: Scumpe domn Pantalone, vă dăruiesc cîtă autoritate vreţi!

GIACINTO: Da, scumpe domnule socru, preluaţi dumneavoastră administrarea bunurilor noastre. Ajutaţi-ne, pentru numele lui dumnezeu! Faceţi-o cei puţin pentru fiica dumneavoastră, pentru sîn-gele dumneavoastră!

PANTALONE: îmi pare rău că e şi ea niţel sărită. în casa mea nu se purta aşa, aici şi-a luat deprinderile astea; dar trag nădejde c-o s-o fac să se poarte iar ca altădată...

ANSELMO: Şi soţia mea a fost cîndva o femeie bună, acum a devenit un şarpe...

PANTALONE: Părerea mea e că toată vina o poartă sfătuitorii lor... ei le aţîţă!

ANSELMO: Şi eu cred la fel.

GIACINTO: Nici eu nu mă îndoiesc de asta.

PANTALONE: Aicea trebuie o mînă de fier. Vreţi să fiu eu administratorul acestei case? O fac din toată inima şi nu cer nimic în scbimb, o fac numai de dragul fetei mele, al ginerului meu şi al întregii case.

GIACINTO: Să v-audă dumnezeu!

AXSELMO: Da.că-mi lăsaţi medaliile, vă dau voie să faceţi **tot** ce poftiţi!

EA NTALO NE : Daţi-raî ceva la mină care să mă împu-tein.icea.sca să administrez veniturile casei şi garantez că peste cîţiva ani veţi avea şi cîteva sute de ţechini puşi deoparte.

ANSELMO: Faceţi actul, şi eu îl semnez.

PANTALONE: Actul n-o să-1 fac chiar acum; trebuie să mai adaug cîteva lucruri, la care n-am avut încă timp să mă gîndesc, şi cred că totul are să fie "bine. Să mergem să citim cît am scris.

AiMSELMO: Nn mai e nevoie să citesc. Iscălesc oricum.

PANTALONE : Nu, domnule, vreau s-auziţi şi să iscăliţi de faţă cu martori; de asemeni şi domnul ginere.

GIACINTO: Din toată inima.

ANSELMO: Să mergem, dar să fim înţeleşi: prima condiţie e să nu vă atingeţi de medaliile mele! *(Pleacă.)*

PANTALONE: Sărmanul de el, şi asta e o boală! Cine vrea să-1 schimbe trebuie să-1 ia cu încetişorul.

GIACINTO: Scumpe domnule socru, las liniştea familiei noastre în grija dumneavoastră. Tata nu mai e în stare să fie şeful casei, fiţi dumneavoastră în locul lui, şi sînt sigur că, dacă veţi face totul cu judecată, totul va merge bine. *(Pleacă.)*

PANTALONE: Asta aşa e. Depinde de şeful casei ca familia să fie bună sau rea. Vreu să văd dacă reuşesc să scot barca asta la liman şi, dacă nu e nici o nădejde ca aceste două femei să se îndrepte cu binele, le vom lua cu răul. *(Pleacă.)*

SCENA 9

CONTESA ISABEELA şI DOCTORUI,

ISABELLA; Să nu mai aud că-mi spuneţi să mă împac cu Doralice... e peste putinţă!

DcxjroEW: Doamna contesă are dreptate; **I8fl HEL1A** : E de **o** obrăznicie nemaipomenită ***/* DOC *vo* btji**: A înt :ecut or ice ni ă su râ... **1SABELW** : Vreau, ca orice **preţ,** dai absolut cu crice pref, să plece din casă! **ÎOCTORCX**: K « hoiăiîre cît se poate de înţeleaptă. **ISABELIA:** Eu sînt stăpîna! **DOCTORUL**: E foarte adevărat.

ISAsEiiW: Nu e demni să stea **sub** acelaşi acoperiş cu ruine! **XOCTORUL:** Nu, nu e demnă.

ISA BELI A : Doctore, dacă bărbatul meu n-o goneşte, atunci am să dau ordin.,. **DOCTORUL:** Să nu punem paie peste foc... **ISABELLA**: Nu eşti în stare să mă susţii?

DOCTORUL: în ce mă priveşte, eu vă susţin; dar, daca pleacă, are să aibă pretenţie la zestre. **ISABELLA:** Zestrea! Veşnic zestrea! M-aţi înnebunit cu zestrea. Ţi-am mai spus o dată că întîi vine la rînd zestrea mea. **BOCTORUL**: E cît se poate de adevărat, dar zestrea doamnei Doralice e de douăzeci de mii de scuzi,

iar a dumneavoastră e numai de două mii. **ISABELLA**: Habar n-ai de nimic! **DOCTORUL** *(aparte):* Cînd nu spui ca dînsa, îţi dă
la cap cu habar n-ai de nimic!

SCENA io

PANTALONE, CONTELE ANSELMO şi cei de mai înainte

ISABELLA: Ce s-a întîmplat, domnii mei, ce s-a întîmplat? **ANSELMO:** Veţi afla îndată.

PANTALONE: Iertaţi-mă, dac-o să vă deranjăm puţin... **ISABELLA**: Fiica dumneavoastră n-are pic de judecată.

FANTALONE: Va. veni şi ea numaidecît. **ESASELXA**: Ea, aici? îndrăzneşte să intre în camera mea.?

ANSELMO: Trebuie să vină pentru o chestiune foarte importantă. **LSABELXA**: Şi alt loc n-aţi găsit?

PANTALONE: Am potrivit aşa lucrurile, ca să nu vă mai supăraţi să mergeţi în altă cameră. **ISABELLA:** Am s-o primesc cum merită. **TANTALONE**: Piimiţi-o cum vreţi, n-are importanţă.

SCENA ULTIMĂ

DORALICE, GIACINTO, CAVALERUL DEL BOSCO şi cei de mai înainte

CAVALERUL: Sluga preaplecată a domniilor-voastre. **ANSELMO:** Luaţi loc, vă rog! *(Se aşază cu toţii.)* **DORALICE** *(lui Giacinto):* Se poate şti pricina pentru care m-aţi adus aici?

GIACINTO: Vei afla îndată.

ANSELMO: Preascumpa mea soţie, preaiubita mea noră, aflaţi că eu nu mai sînt şeful familiei.

ISABELLA: Asta este o piatră aruncată în grădina mea!

ANSELMO: Nu te teme, nu te priveşte numai pe dumneata. Domnul Pantalone a luat asupra sa grija casei noastre. Fiul meu şi cu mine i-am încredinţat lui conducerea şi am subscris la unele capitole pe care le veţi auzi şi domniile-voastre de îndată.

ISABELLA: Mă nedreptăţiţi peste măsură! **DORALICE**: Atunci îmi revine mie să am grija casei
în lipsa şefului ei. **ISABELLA;** Eu sînt stăpîna! **DOCTORUL**: Bravo!

PANTALONE: Vă rog, puţină linişte. Voi citi capitolele convenţiei care-a şi fost iscălită, aşa că să
Le ascultaţi cu atenţie fiindcă vă privesc je *fit*-caxe, *Capitole U convenţiei. Primul,..*

-ANSELMO: ...ci eu am. voie să mi ocup de medalii...

JANTAIONE: *Primul: Că Pantalone £e' Bisogu&ti in înc&sa toate veruimile apariîmnd casei cmteliii Amelmc Terrazzani, atH cele im oraş, cît şi cele Ae la ţară.*

ISABELLA : Şi să remită banii sau bărbatului meu, sau mie.

DOR ALICE *(aparte):* Doamna econoamă.., **PANTALONE:** *Al doilea,: Că Pantalone va. aven în seama, sa casa contelui Anselmo şi va da tutincr cele necesare hranei şi îmbrăcâmiiiţii.* **DORALICE**: Mie îmi trebuie multe, căci n-arn de nici unele...

PANTALONE: *Al treilea: Tot Pantalone se va îngriji de liniştea familiei şi mai ales ca să trăiască în pace nora şi soacra.*

ISABELLA: E cu neputinţă, cu neputinţă...

DORALICE: E dracul gol, e dracul gol...

PANTALONE: *Al patrulea: Câ nici una, nici cealaltă din sus-numitele doamne nu au voie să aibă prietenii constante şi statornice; iar cea care ar călca totuşi această dispoziţie să fie obligată să locuiască la ţară.*

ISABELLA: O, e prea mult!

DORALICE: Capitolul acesta jigneşte bunele purtări!

CAVALERUL: Acest capitol mă jigneşte pe mine. înţeleg, domnii mei, înţeleg şi plec, fiindcă îmi dau seama că vă e neplăcut faptul că eu o servesc pe doamna Doralice. Un cavaler de neam nu se cade să contribuie la supărarea familiei. *(Aparte.)* Nu mai calc în viaţa mea într-o casă unde există noră şi soacră! *(Pleacă.)*

DORALICE: Dacă pleacă cavalerul, n-o să mai stea nici doctorul...

PANTALONE: Ce spuneţi, domnule doctor? Aţi văzut cu cîtă prudenţă s-a purtat cavalerul?

ESA BEi/LA: Denumi doctor nu va pleca din casa mea !

DOCTORUL: Prietenia noastră e veche. **PAJSTALONE**: Tocmai de aceea e timpul să-i puneţi capăt.

DOCTORUL: fi voi pune: plec şi nu mă mai întorc niciodată! Aş vrea să ştiu însă din ce pricină e înlăturat, prin cuvinte atît de frumoase, un om de felul meu?

PANTALONE: Dacă nu ştiţi, o să vă spun eu, domnule. Fiindcă dumneavoastră, care vreţi să faceţi pe grozavii, nu sînteţi buni decît să ţineţi hangul tuturor nebuniilor!

DOCTORUL : Am ţinut partea doamnei Isabella, fiindcă, atunci cînd stimezi pe cineva, nu-1 poţi contrazice. Am plecat, doamnă contesă.

ISABELLA : întotdeauna am spus că eşti un doctor nepriceput şi prost.

DOCTORUL: Auziţi, domnii mei? Acestea sînt mulţumirile cu care sînt răsplătit pentru cinstea de a fi servit pe doamna contesă! *(Pleacă.)*

PANTALONE: Să citim mai departe. *Al cincilea: Că aceste două doamne—soacra şi nora—ca să poată trăi în linişte de-aici încolo, vor locui în două aripi deosebite, precum şi în caturi deosebite.*

ISABELLA: Eu vreau catul de sus.

DORALICE: Şi eu catul de jos, să n-am de urcat atî-tea scări.

PANTALONE: Auziţi? Au şi început să se împace.

Al şaselea: Să fie înlăturată Colombina. **ISABELLA:** Da, da, să fie dată afară! **DORALICE:** Să plece!

PANTALONE: Iarăşi sînt amîndouă de aceeaşi părere, începe să-mi vină inima la loc. Haide, şi acum, de faţă cu bărbaţii voştri, îmbrăţişaţi-vă şi săru-taţi-vă în semn de împăcare.

ISABELLA: Pentru nimic în lume!

DORALICE: Nici în ruptul capului!

IAMTACONE: Aceea «are **va** sărata şi va. îrrrbrăpişa prima pe cealaltă, va primi acest inel tu lia.-miate. *(Arată- it% inel.)*

(Se ridică amtodcud puţin, cu şi cum ar vai* jc *si duci una către cealalti şi să se îmbrăţişezi, apoi se tdzgîndesc şi se rta-sazî.)

ISABEIXA *(afarU):* Mai degrabă crap! **DOR.AIXCE** *(aparte):* Mai bine să nu port în viaţa mea inel!

PANTALONE: Nici măcar pentru un inel cu diamante?

ANSELMO: Dacă e antic, îl iau eu.

PANTALONE: Văd că nimic nu le poate face să se îmbrăţişeze, să se sărute, să se linişteascâ. Chiar dacă aş reuşi acum, ar face-o numai din constrîngere, de ochii lumii, iar rnîine ar lua-o de la început. Aţi auzit capitolele? De-aici încolo eu conduc casa şi mă voi strădui să am grijă să nu vă lipsească nimic. Domnule conte, vă voi aloca o sută de scuzi pe an ca să vă vedeţi în continuare de medalii. Domnul ginere mă va ajuta să conduc gospodăria, şi astfel va învăţa şi el. Iar voi două, dacă vă duşmăniţi din pricina unei slugi flecare şi a sfătuitorilor linguşitori şi intriganţi, înlăturînd cauzele, înlăturăm şi efectele. Doamnă contesă Isabella, mergeţi în apartamentul dumneavoastră de sus, iar fiica mea, în cel de jos. Veţi avea fiecare cîte o cameristă, şi de-aici încolo veţi sta separat. Şi, cine ştie, poate că, dacă nu se vor mai vedea şi nu-şi vor mai vorbi, o să se linişteascâ. Poate că acesta e singurul mijloc pentru ca nora şi soacra să trăiască în pace!

S f î r ş i t u l c o m e d i e i